

RAMMANTTAKAA...

NUMERO 3 / 2018 SYYSKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XIX VUOSIKERTA

Vilniemi - Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Häppilä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

SALAMAN KUORIMA KOIVU SYDÄNKYLÄSSÄ, VALOKUVA TUOMO PELTOLA

MERI HYPPÄNEN:

YHTEISTYÖLLÄ IHMEITÄ AIKAAN

Olemme saaneet nauttia upeasta vaikkakin kuumasta kesästä. Heinäkuun helteitä riitti tänä vuonna lähes koko kuukaudeksi ja vielä elokuullekin. Uiminen meressä jäi heinäkuun loppupuolella, kun sini-levä täytti meren. Mäntlahden Kylälahteen levää ei onneksi ilmestynyt ja Kuorsalosta asti käytiin Koukkuniemessä uimassa. Aurin-gon paisteesta saimme voimaa tulevaan syksyyn ja talveen. Pihlajan-marjasato jäi lähes olemattomaksi ja jää nähtäväksi minkälaista talvea se ennusti.

Tapahtumia kylillä on tänä kesänä ollut monipuolisesti. Mäntlahdessa kesän aloitti Harri Jääskeläisen muistonäyttelyn avajaiset, seuraavana päivänä oli Avoimet Kylät-tapahtuma ja Paussi-kioskille saapui linja-autolastillinen yleisöä Kotkasta ja Haminasta tutustumaan itäisiin rannikkokyläihin Susanna Korpelan opastamana. Paussi-kioskin pihalla Kyläteatteri Marmutin naamiot esiintyivät muutaman vuoden tauon jälkeen. Esityksen jälkeen matkustajille oli tarjolla kahvia ja mahdollisuus tutustua Kymen Gallerian näyttelyyn, Itetaiteilijoiden Harri Jääskeläisen ja Herman Polemanin taideteoksiin. Mäntlahdesta linja-auton matka jatkui Klamilaan.

Klamilassa perjantain iltatorit jatkuivat koko kesän ja tietyillä myyntikojuilla oli joka kerta pitkät jonot, Ripatin leivonnaisia ja Hantun Päivin lohkopiiirakkaa kannatti jonottaa Varjakosken tyttöjen herkullisia muffinseja unohtamatta. Seppämarkkinat ja Fish and soul festivaali keräsivät runsaasti yleisöä Klamilan kalastamaan, joka kehittyi edelleen monipuolisesti.

Rannantaikaa väen yksi toiminnan tavoite, tiedottaminen, jäi tänä kesänä puutteelliseksi, kun ilmoitustaulun paikka piti siirtää. Uutta paikkaa ei ole ehditty työkiireiden vuoksi saada kuntoon. Lupa uudelle pai-

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Hyötispisteen asiakkaat ovat hämmästellleet viimepäivinä alueen uutta siistiä ilmettä. Sekalaisten repsottavien jätelippaiden tilalle on asennettu suuret tilavat keräyslaatikot.

kalle on saatu neuvoteltua, mutta tarkoituksena on leventää Simonmäentien liittymää ja se vaatii vähän suunnittelua ja työtä. Hyviä neuvoja sekä ilmoitustaulun paikan valintaan että liittymän leventämiseen on saatu Pyötsäaren yksityistien tieisännöitsijä Kari Tähdeltä.

Mäntlahden Hyötispisteen siivottomuudesta on valitettu usean vuoden ajan. Asiasta on kirjoitettu Rannantaikaa väen kotisivuilla ja oltu yhteydessä sekä Haminan ympäristötoimeen että ELY-keskukseen. Viikolla 35 Hyötikseltä vietiin sekalaista lajitelmaa erilaisia jätteistöitä pois ja tilalle tuotiin kolme tyylikästä keräysastiaa, lasille, metalleille ja pahveille, kullekin omansa. Aktiivisen tiedottaminen ja hyvä yhteistyö kaupungin kanssa kannattaa, se näkyy hyvin Mäntlahden Hyötispisteellä, jossa on nyt upo uusi kuntopuisto ja nykyaikainen jättepiste.

Mäntlahdessa kuten monessa muussakin kylässä väestö jakautuu helposti syntyperäisiin ja muualta muuttaneisiin "niihin". Tänä kesänä ilmapiiri Mäntlahdessa on selkeästi muuttunut. Kyläteatteri Marmut on

ollut yksi tiennäyttävä, teatteriryhmään on aina hyväksytty kaikki tasavertaisina, syntyperästä välittämättä, sillä onnistuneet esitykset vaativat kaikkien halukkaiden työpanosta ja myös erityisosaamista kuten äänimaailman tekoa. Helena Reunan runosta löytyy suuntaviivat yhdessä tekemiseen (näytelmästä Korppu murenee):

On hauskaa yhdessä yrittää
Uusia asioita ymmärtää
Ei mikään ole mahdotonta
kun yrittäjiä on monta

Asioista me jutellaan
Toisiimme kyllä luotetaan
Jos asiat on solmussa
Silloin apu löytyy naurusta

Yhteishenki on toveruutta
Ystävyyttä ja luottamusta
Kaikki mukaan otetaan
Toisiamme kuunnellaan
Ei pystytetä aitoja
Niitä on vaikea kaataa

Mäntlahdessa 31.8.2018
Mervi Hyppänen

RANNANTAIAKAA...

KAakonrantalainen kyläkulttuurilehti

XIX VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, **rantai.fi**
Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Väri)
p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: **rantai.fi**

Tämä painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenajassa

PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro 1 helmikuun 15pv. Nro 2 toukokuun 15.pv. Nro 3 elokuun 15.pv. Nro 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)

ISSN 2324-0792 (Verkkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

AINEISTO SEURAAVAAN NUMEROON VIIMEISTÄÄN MARRASKUUN 15. PÄIVÄ!

- s. 2 Yhteistyöllä ihmeitä aikaan, pk, Mervi Hyppänen
- s. 3 Kesät yhä viilenevät - 11 vuoden trendi, Ilkka Ahmavaara
- s. 4 Kuulumisia Kylätuvan tiskin takaa, Heli Varjakoski
- s. 5 Poimintoja Klamilan seudun nettisivuilta
- s. 6 Liikenneturvallisuus, Mervi Hyppänen
- s. 7 30-miles It.Suomen kehityshanke, Ari Malmi
- s. 8-11 Veikko Pohjoiskalotilla, Veikko Ojala
- s. 11 Salama, Tuomo Peltola
- s. 12-13 Turistimatalla Klamilassa, Suvi Pousi
- s. 14 Ajankohdan runot, Pirjo, Vappu ja Ilkka
- s. 15 Kymen kullan kesänäyttely, Mervi Hyppänen
- s. 16 Propagantaa Mäntlahdessa, Meri Hyppänen
- s. 17 Propagantaa tuottajan silmin, Susanna Korpela
- s. 18-19 Propagantaa, katsojapalautetta, Tarja Seppälä, Samuli Jääskeläinen ja Pekka Sallansalo
- s. 20-21 Vaalimaata ja vähän muutakin kunta-asiaa, Ari Malmi

- s. 22 10 vuotta ilmasto - vain ennusteet lämpenevät, Ilkka Ahmavaara

- s. 23 Liikenteenohjausta, Tuomo Peltola

- s. 24 Syksyn tapahtumia, imoituksia

- s. 24 Kymenlaakson Maakuntakaava 2040, Mervi Hyppänen

RANNANTAIAKAA LEHDEN TILAAMINEN

Voit tilata lehden (4 nro/v) kahdella tapaa, maksamalla yhdistyksen vuotuisen 15 euron jäsenmaksun, tai tilaamalla lehden ei jäsenelle 23 eurolla.

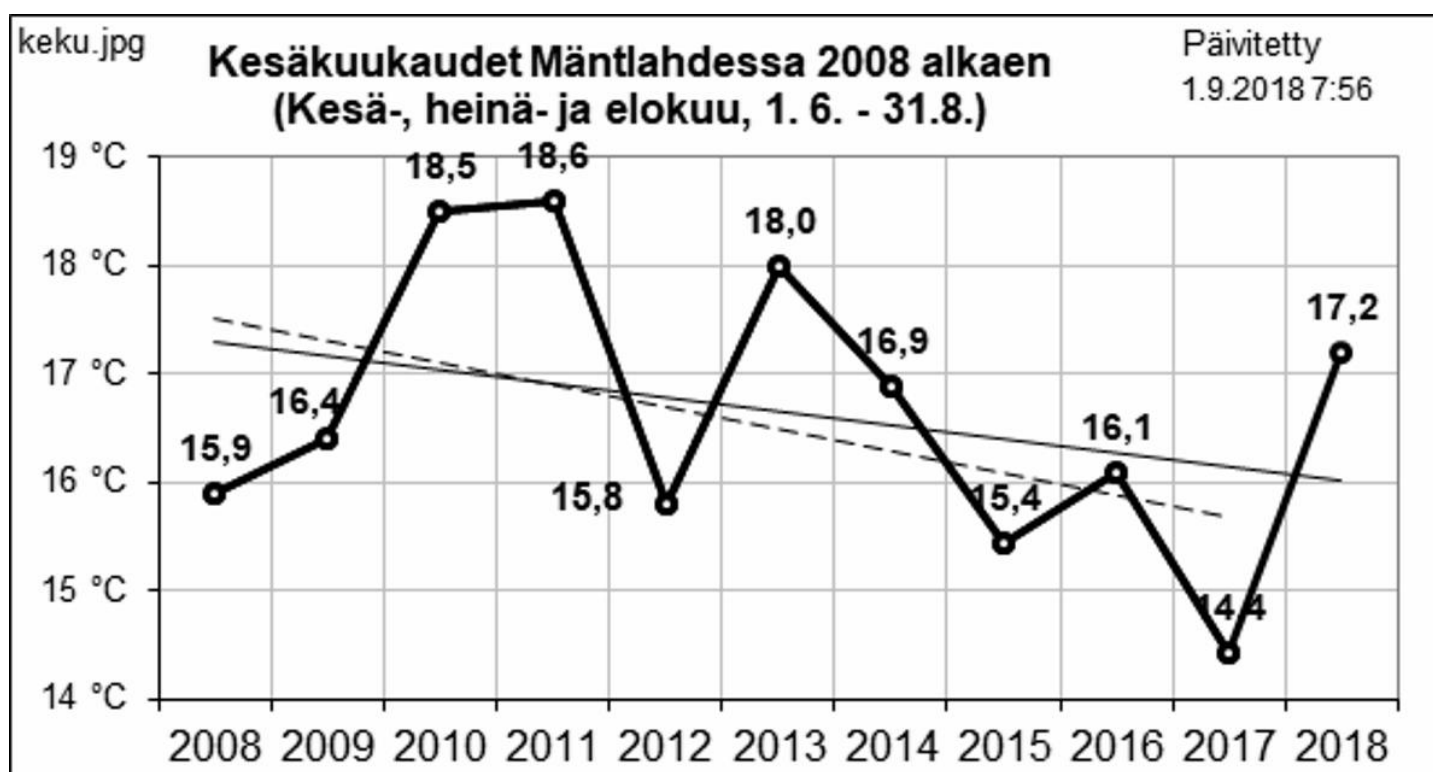
Yhdistyksen tilinumero on:

FI95 5506 0020 0615 50

Muista maksun yhteydessä mainita postiosoite, johon lehden haluat.

Lehden vanhemmat numerot luettavissa netissä **vuoden viiveellä** osoitteessa **rantai.fi**

KESÄT YHÄ VIILENEVÄT - 11 VUODEN TRENDI

Kesän 2018 lämpötilat saatiin purkkiin syksyn alettua. Kolmanneksi kylmin kesäkuu viilensi tulosta. Heinäkuu oli kolmanneksi lämpimin ja elokuu toiseksi lämpimin viimeisten 11 vuoden ajalla. Tarkemmat datat rantai.fi (IA)

HELI VARJAKOSKI:

KUULUMISIA KYLÄTUVAN TISKIN TAKAA

Kerrankin oli meillä kesä, ettei tarvinnut valitella tarkenemisesta ja villahousujen puuttumisesta. Lähes kaksi kuukautta saatiin lämpöä kuten unelmien lapsuuskesissä muistellaan. Veden puute kylläkin vaikutti paljon kasvustoihin ja viljelmiin, eikä lainkaan positiivisesti, kastelutyötä riitti. Metsissä mustikka oli vähissä, kanttarelleja ei juuri missään, puutarhassa marjojen koko normaalia pienempi. Ja ampiaisia, niitä riitti ja riittää vieläkin joka paikkaan.

Kylätuvan puolesta kesä alkoi kesätorilla. Niitähän ehti kesän aikana olla kymmenen kertaa, tätä kirjoittaessa kaikki pidetty. Myyjä on ollut neljästä reiluun kymmeneen, kovasti on vaihdellut myyjien määrä torista toiseen. Mutta tarjolla on ollut Ripatin leivonnaisia ja vihanneksia, sekä hapanvelliä joka kerta, muut sitten harvemmin. Torillahan kahvittajat ovat paikallisten yhdistysten edustajia ja nyt heitä oli kylätupa poislukien 8 eri kahvittajaa. Ja viimeiselle torille saimme Karhulan Mieslaulajat esiintymään, bongattuamme heidät retkellämme laulamassa kahvilassa muutamaa päivää aiemmin. Kyllä oli ilo kuunnella kaunista laulua ja näytti moni tulleen ihan heitä kuulemaankin.

Kesäkuun toisena lauantaina oli Avoimet kylät -tapahtumana kirpputori satamassa. Paikalle saapui kymmenkunta myyjää ja tavaraa oli laidasta laitaan. Asiakkaita olisi voinut olla enemmänkin, mutta vähän kaikki voi ehtiä joka tapahtumaan. Samaan aikaan oli vierailulla Kymenlaakson Kylien järjestämä bussi Haminasta, käyden lähialueen Avoimet kylät-tapahtumissa.

Kesäaikana suurimpana tapahtumana meitä työllisti Sepramarkkinat, joka heinäkuussa järjestettiin kaksipäiväisenä satamassa yhdessä Fish&Soul-festivaalin kanssa. Kylätuvan osuutena tapahtumassa oli markkinamyymien paikkajaot. Ja

kyllähän taas tekemistä riitti aikaisesta aamusta pitkälle iltapäivään. Ja lisäksi meillä oli vieraana kaksi virolaista, jotka liittyvät meidän kansainväliseen vaihtoon hankeasioissa. Heille esiteltiin omaa toimintaamme ja lisäksi he osallistuvat Sepramarkkinoiden työpajaan.

Nyt syksyn lähestyessä on aloitettu Silakkamarkkinoiden järjestelyt, nehan ovat syyskuun viimeisenä sunnuntaina eli tänä vuonna 30.9. Aluksi lähetimme markkinamainoksia entisille myyjille, uusien toivotaan huomaavan lehtimainokset eri avioissa. Ja kuulemma myyjät eri tapahtumissa kertoilevat kokemuksiaan innokkaasti. Lähempänä tapahtumaan alamme jakaa paikkoja ilmoittautumisten mukaan, sijoitellen myyjä ryhmiin vaatimusten mukaan. Huomioon on otettava terveystarkastajan, palotarkastajan ja tuotteiden vaatimukset. Lisäksi myyjien omat vaatimukset.

Tänä vuonna teemme pääkentän eri tavalla, eli käytävät ovat nyt merelle päin aiemman sivuttaisen asennon sijaan. Näin ajatellaan maiseman pääsevän paremmin oikeuksiinsa. Ja nyt yritämme saada tyhjäksi jääviin ruutuihin pöytäpenkkiryhmiä, nehan teimme viime vuonna yhden hankkeen yhtey-

dessä. Näin saisimme toivottavasti väen viihtymään aiempaa paremmin ja pidempään markkinoilla.

Samoin syyskuussa alkaa Tammi-kuun Tulien suunnittelu yhdessä siihen osallistuvien yhteistyötahojen kanssa. Tammikuun viimeisenä viikonloppuna (pe-su 25.-27.1.2019) olevaa tapahtumaa pyritään saamaan vetovoimaisemmaksi, jotta voisi puhua koko kylän tapahtumasta. Jos yhdistystasi kiinnostaa osallistua jollakin tavalla mukaan tapahtumaan, ota yhteyttä, saat kutsun palaveriin.

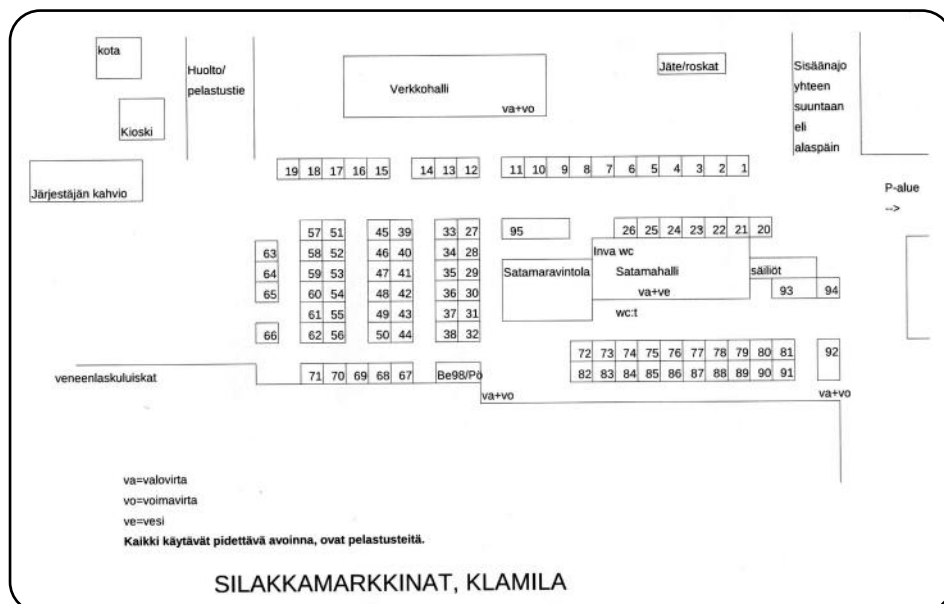
Nyt syksyllä pyrimme saamaan paljon uutta materiaalia kotisivuillemme www.klamila.fi. Katseleppa joskus silläkin silmällä. Ja jos sinulla on sana hallussa, voit ilmoittautua blogin pitäjäksi, sellainen meiltä puuttuu.

Heli Kylätuvalta

**Kylätuvan aukioloajat:
ti-pe 10-17**

Silakkamarkkinat su 30.9.2018 klo 10-15

Seniorit surffaa www.klamila.fi tapahtumakalenterissa kuten myös muut tapahtumat jumpat, juttupiirit, yms mitä tiedän. Ei vaan oikein ole tapahtumia tiedossa. Ilmeisesti kirkon palvelukset on tiedossa, mutta tietoa ei ollut kylätuvalla vielä.

POIMINTOJA KLAMILAN SEUDUN KOTISIVUILTA

KAHVILLA JA OSTOKSILLA BASAARISSA

Posted on 25.7.2018 by jenni

Klamilan kirkon tienviitassa roikkuva kahvipannu kutsuu ohikulkijaa poikkeamaan kahville, tutustumaan kirkkoon ja kirpputoriostoksille Basaariin.

Kahvipannu houkuttelemassa asiakkaita.

KESÄTORIN KUULUMISIA

Posted on 19.7.2018 by jenni

Kesätori keräsi jälleen paljon väkeä kauniin kesäisenä perjantai iltana Klamilan keskustaan. Paikalle saapui niin mökkiläisiä, paikallisia kuin satunnaisia ohikulkijoitakin ostoksille, kahville ja tuttavien tapaamaan.

Torilta tultiin hakemaan muunmuassa leivonnaisia, vihanneksia, lihatuotteita ja hapanvelliä. Ja valikoimaahan oli runsaasti. Leivonnaisia oli sekä maikeita että suolaisia, oli muffinsseja eri mauilla, unelma-

saariin. Näillä helteillä olikin mukava piipahtaa viileässä kirkossa nauttimassa raikasta mehua ja tuoreita munkkeja. Ja tarttui mukaan muutama ostoskin Basaarin puolelta. Asiakkaita saapui heti ovien alettua yhdentoista maissa ja iloinen puheensorina ja lämminhenkinen tunnelma täytti hetkessä kahvilan. Asiakkaita tulee niin läheltä kuin kaukaa, ulkomailtakin asti. Toiset tulevat ostoksille, toiset tuovat tavaraa myytäväksi. Paljon on mökkiläisiä jotka tulevat tekemään kirpputorilöytöjä ja paikallisia jotka tulevat vaihtamaan kuulumisia kahvikupin ääreen. On turisteja jotka retkeilevät ja kiertelevät tiekirkkoja, veneilijöitä satamasta, moottoripyöräilijöitä. Kaikki otetaan lämmöllä vastaan.

Kirpputoripöydät ovat täynnä paljon kauniita astioita niin juhlavampiin kattauksiin kuin arkikäyttöön ja erilaisia kodin tavaroita ja tekstiilejä. Olipa tänä kesänä ollut mikro-

kin myynnissä, mutta se oli löytänyt uuden kodin saman tien. Lapsille löytyy leluja ja pelejä. Ja kuten kirpputorin henkeen kuuluu niin täälläkin hinnat ovat hyvin maltillisia ja sopivat jokaisen kukkarolle. Kahvion ja Basaarin tuotto menee Klamilan Kirkon Tuki ry:n kautta Klamilan kirkon lämmityskuluihin ja pieniin kunnostuksiin. Kaikki tämä toteutetaan talkoin lähes 30 talkoolaisen voimin. Vielä on pari päivää aikaa käydä kahvilla ja ostoksilla !!

Paljon kodintavaraa edullisin kirpputorihinnoin.

torttua, peruna- ja riisipiirakoita, leipiä ja vaikka mitä. Unohtamatta perinneruokaa hapanvelliä ja lohko-piirakkaa.

Tuoreet kesän vihannekset kuuluivat itseoikeutetusti tuotevalikoimaan kuten perunat, sipulit, herneet ja porkkanat kuten myös vasta poimitut marjat, mansikat ja mustikat. Liha-autosta sai ostaa sianlihaa makkaroina ja palvi- ja tuoretuotteina. Olipa myynnissä myös saunavihtojakin. Suuressa arvossa pidettiin tuotteiden hyvälaatuisuutta ja paikallisuutta.

Kesätorin kahvituksista vastaavat vuoroin eri yhdistykset jotka tarjoilevat suussa sulavia leivonnaisia kahvin kera, tällä kertaa vuorossa oli Kattilaisten Palokunnantalon kannatusyhdistys.

Herkullisia maalaisvohveleita paistettiin yhdessä kojussa paikan päällä joiden raaka-aineena käytettiin raaka-maitoa ja maalaiskananmunia paikalliselta maatilalta.

Torin päätti perinteisesti tälläkin kertaa Klamilan Seutu ry:n arpajaiset hienoine palkintoineen.

Kaunis kesäilta houkutteli paljon väkeä torille.

Iloiset arpojen myyjät.

MERVI HYPPÄNEN :

LIKENNETURVALLISUUS

Museotien turvallisuus Mäntlahden kylän keskustassa on huolettanut kylän asukkaita, niin vaikoituisia kuin vapaa-ajan asukkaitakin, jo pitkään. Vuonna 2003 tehtiin kirjelmä ja kerättiin nimiä Haminan kaupungille osoitettuun kirjeeseen, jossa vaadittiin kaupungilta toimia Mäntlahden keskustan liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Kylän kohdalle saatiin 40 km/h tunnissa nopeusrajoitus.

Liikennemäärät Museotiellä ovat kasvaneet huomattavasti 15 vuodessa. Lisäksi tiestä on tullut moottori- ja polkupyöräilijöiden suosima reitti. 40 km/h nopeusrajoitus Mäntlahden kylän kohdalla ei hillitse nopeuksia, vaan osa autoilijoista huristelee kylän läpi nopeuttaan hillintämättä valvonnan puuttuessa. Syntyy vaaratilanteita tietä ylitettäessä, kun mutkan takaa yhtäkkiä tulee auto kovaa. Kesällä sattui kolari Vanhankyläntien tiehaaran kohdalla, kun eläkeläisrouva ajoi autolaan tielle tavoitteenaan ylittää tie. Rouva ei ehtinyt alta pois, vaan Haminan suunnasta tullut auto törmäsi hänen autonsa takaosaan. Onneksi henkilövahingoilta säästyttiin.

KIRJELMÄ ELY-KESKUKSELLE

Tien turvallisuudesta on keskusteltu vuosia ja otettu yhteyttä eri tahoihin, mutta mitään ei ole tapahtunut. Elokuussa ELY-keskuksesta neuvottiin tekemään toimenpide-ehdotus sähköpostilla. Yhdessä mietittiin, että yhden henkilön tekemällä ehdotuksella ei taida olla paljon merkitystä ja kutsuttiin asiasta kiinnostuneita Paussi-kioskille keskustelemaan Museotien turvallisuudesta ja ehdotuksista, miten turvallisuutta voitaisiin lisätä mm. hidastetöyssyjen avulla.

Kymmenkunta henkilöä saapui 12.8. Paussi kioskiin keskustelemaan Museotien turvallisuudesta. Esille tuli monta ehdotusta, miten turvallisuutta voitaisiin lisätä. Tär-

keänä pidettiin koko Museotien huonokuntoisen asfaltin korjaamista. Hidastetöyssyjä tai korotettua suojatietä sekä puollettiin että vastustettiin. Keskustelussa tuli esille mm. Klamilan korotettu suojatie, joka koettiin liian korkeaksi. Hidasteen ei ole tarpeellista olla niin korkea, että autoilija joutuu lähes pysähtymään sitä ylittäessään. Pääasia on, että autoilija joutuu hidastamaan nopeutensa.

Poliisivalvonna lisääminen tuli esille kokouksessa. Ely-keskuksesta kehoitettiin myös ottamaan yhteyttä Kaakkois-Suomen poliisiin ja pyytämään liikenteen valvontaa. Allekirjoittanut soitti useampana päivänä Kotkan poliisiasema/rikosilmoitusten vastaanotto, palvelupäivystys-numeroihin, mutta sieltä ei vastattu. Kaakkois-Suomen poliisin keskus kyllä vastaa ja yhdistää jonkin, kun kertoo asiansa, mutta numerosta ei kukaan vastaa ja lopulta kuuluu vastaus: ”Palvelussammme on ruuhkaa, soittakaa hetken kuluttua uudelleen”.

Vilkkaan keskustelun ja mielipiteiden vaihdon jälkeen kokouksessa sovittiin, että laaditaan toimenpide-ehdotus ELY-keskukselle, johon laitetaan esiin nousseet asiat ja kerätään kyläläisten nimiä tukemaan ehdotusta. Lehden painoon mennessä ehdotuksen oli allekirjoittanut 56 henkilöä. Nimilista on kiertänyt lähinnä kylän keskustan alueella.

EHDOTUKSEN TEKSTI:

”Ehdotamme uuden tekniikan automaattisia nopeusvalvontalaitteita (peltipoliiseja) molempiin suuntiin kylän keskustaan tultaessa tai matalia hidastetöyssyjä tai vähän korotettua suojatietä ja tärinäraitoja linja-autopysäkkien väliselle tieosuudelle. Lisäksi ehdotamme taajamakylttejä Mäntlahtikytilin läheisyyteen kylän molemmille puolille. Pidämme myös tärkeänä, että Museotien asfaltti on hyvässä kunnossa, mitä se ei tällä hetkellä ole.”

Mervi Hyppänen

VALOKUVA MERVI HYPPÄNEN

ARI MALMI:

30-MILES - ITÄISEN SUOMENLAHDEN KEHITYSHANKE

VALOKUVA ARI MALMI

30 Miles on Merikotka Oy:n koordinoima Itäisen Suomenlahden vesistömatkailun kansainvälinen kehityshanke, jossa ovat mukana XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Kotka, Helsingin yliopisto, Posintra Oy ja Cursor Oy Suomesta sekä Virosta 6 partneria. Cursor Oy vastaa investointien työpaketeista Klamilan, Tervasaaren, Keihässalmen ja Kotkan Kantasatama vieras satamien osalta. Aikataulu on 1.9.2015-31.8.2018.

Projektissa muodostetaan vierassatamien verkosto siten, että vierassatamia on rannikoilla noin 30 merimailin välein. Satamiin kohdistetaan perusinvestointeja, kehitetään satamien ja veneilyn turvallisuutta sekä vastuullisuutta, sekä markkinoidaan verkostoa ja sen palveluja.

KLAMILAN KALASATAMA

Klamilan kalasataman kehitykseen perustettiin kehitysryhmä, johon kaikilla oli mahdollisuus osallistua ja erilaisia palaverieja pidettiin muutamina niin kalasatamassa kuin Virojoellakin.

Osanotto oli kiitettävän hyvää ja hyviä kehitysehdotuksia tuli paljon joista isoimpia teemoja olivat sotahistoria, lintu ja luontomatkailu, Itäisen suomenlahden kansallispuisto, lähiruoka, karavaanarit ja muut "maamatkailijat" sekä sataman Suomenlahden itäisin sijainti.

Kohderyhminä pidettiin toki ensisijaisesti veneilijöitä, mutta tärkeä

Klamilan Veneilijöiden aktiivinen talkooporukka polttoaineaseman mittareiden vaihtopuuhissa 17.9.2016.

osaa näyttelevät myös lintu- ja luontoretkeilijät, sotahistorian harrastajat, melojat, kalastajat, polku- ja moottoripyöräilijät ja karavaanarit.

Sataman kehittämiskohteina olivat polttoaineasema, karavaanaritoiminnot, majoitus, sauna, veneilyn huolto- ja säilytyspalvelut, Itäisen suomenlahden tarjooma, sotahistorialliset kohteet ja niihin pääsy, vierasvenepaikat ja kalastukseen liittyvät sisällöt.

Kalasatamaan saimme uuden kortilla toimivan polttoainemittariston, mikä on oleellisesti lisännyt veneilijöiden tyytyväisyyttä ja miksei

myös polttoaineaseman hoitajienkin tyytyväisyyttä.

Lisäksi veneilijöiden septitankkien tyhjennyksiin liittyvää sataman viemäröintiä parannettiin. Satamalle tehtiin myös turvallisuusauditointi ja saunarakennukseen saimme helppokäyttöisen defibrilaattorin ensiaputoimia varten. Veneiden huolto- ja säilytyspalvelut saivat hyvän lisän alueella toimivan yksityisen yrityksen huolto hallin myötä.

Tätä kirjoittaessa odotellaan vielä Klamilan kalasataman maisemoinnin ja jätehuollon parannuksia.

Ari Malmi

MAASEUTU 2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehityksen
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Tekes

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Hankkeeseen osallistuneita tahoja (Kuva XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun artikkelista.)

Haminan kaupunki tarjosi keväällä yrittäjille ja yhdistyksille mahdollisuutta palkata haminalainen nuori Kesäsetelillä kahdeksi viikoksi töihin. Työnantajan osuus nuoren palkasta jäi hyvin pieneksi.

Veikko Ojala palkattiin Kesäsetelillä lehtemme matkatoimittajaksi. Hän raportoi päivittäin kuvin ja tekstein perheensä lomamatkasta Pohjois-Norjassa rantai.fi blogissa sekä laati oheisen artikkelin lehtemme 9 päiväisen matkan jälkeen. Kesäseteli-palvelu toimi hyvin, kaupungilta saatiin neuvoja ja maksatus tapahtui viiveettä, kun työsuhteen päätyttyä toimitettiin pyydetty paperit kaupungille.

VEIKKO OJALA:

VEIKKO POHJOISKALOTILLA

VALOKUVAT VEIKKO OJALA JA OJALAN PERHE

Isä oli jo pitkään haaveillut, että lähtisimme koko perhe reissuun Pohjois-Norjaan. Tänä kesänä matka sitten toteutui. Matkaan lähti koko Ojalan perhe; minä, isä Seppo, äiti Mari ja pikkuveli Elmo.

Pakkasimme autoon makuupussit, makuualustat, vaatteita, virvelit, kuivamuonaa, kylmälaukun, kaksi telttaa: yhden isomman leirintä-alueita varten ja yhden pienemmän yön yli patikointeja ja tienvarsileirityksiä varten.

Vaatteista vielä sen verran, että kannattaa varata vaatetta ihan joka säähän mm. lämpökerrasto, vettä pitävä takki, housut ja kengät, sekä tavalliset lenkkarit, shortsit ja t-paita. Kelit ja lämpötilat vaihtelee siellä tosi nopeasti ja ääripäästä toiseen.

Esim. lämpötila saman päivän aikana vaihteli 30 asteesta 10 asteeseen. Yhtäkkiä tuuli ja satoi ja kohta taas aurinko paistoi lämpimästi. Lisäksi ylempänä vuorilla oli pilvet usein niin alhaalla, että siellä oli todella kosteaa. Teltat tulikin nyt kunnon testattua, että pitävät rankkaakin sadetta ja kestävätkä kasassa kunnon tuulessakin.

Reissun aikana oli tarkoitus katsella hienoja maisemia, kalastella, sekä patikoida. Näitä kaikkia sitten teimmekin.

Äiti oli tilannut etukäteen Lyngenin alueen turistikartan, sekä Harri Ahosen kirjoittaman Pohjois-Norjan rannikkoreitit; päiväretkiä saarilla ja vuonoilla. Näistä saimme hyviä vinkkejä oman reissumme suunnitteluun.

Tein reissun aikana Veikko Pohjoiskalotilla nimistä blogia Rannantai-kaa väki ry:n kotisivuille.

Ensimmäinen päivä meni lähinnä ajellessa. Aamu kuudelta lähdettiin matkaan Haminasta ja 16:30 oli leiri pystyssä Tornio campingissa. Ihan siisti paikka ilmainen sauna ja suihkut. Leirintäalueen vieressä kulki Tornionjoen haara, mutta vesi oli niin mutaista, ettei siinä viitsinyt uida. Reilu 700 kilometriä ajoa takana. Seuraavana päivänä matka jatkui Ruotsin puolelle.

Toisena matkapäivänä lähdettiin Tornioista 9:00 Ruotsiin, tarkoituksena oli ajaa niin kauan kuin jaksetaan. Matkalla pysähdyttiin napapiirillä, hienolla koskella ja Abiskossa. Norjassa elintarvikkeet ovat paljon kalliimpia kuin suomessa ja ruotsissa, joten Abiskon kaupassa oli kovasti ruuhkaa kun ruotsalaisilla perheillä oli kärryt täynnä ruokaa. Ajettiin vielä Norjan puolelle ja leiriydyttiin Tjeldsundbrua campingiin lähelle Evenskjerin kylää. Kalasteltiin kalliolla ja tuli paljon pikku seitejä. Laskuveden aikaan löytyi rannalta

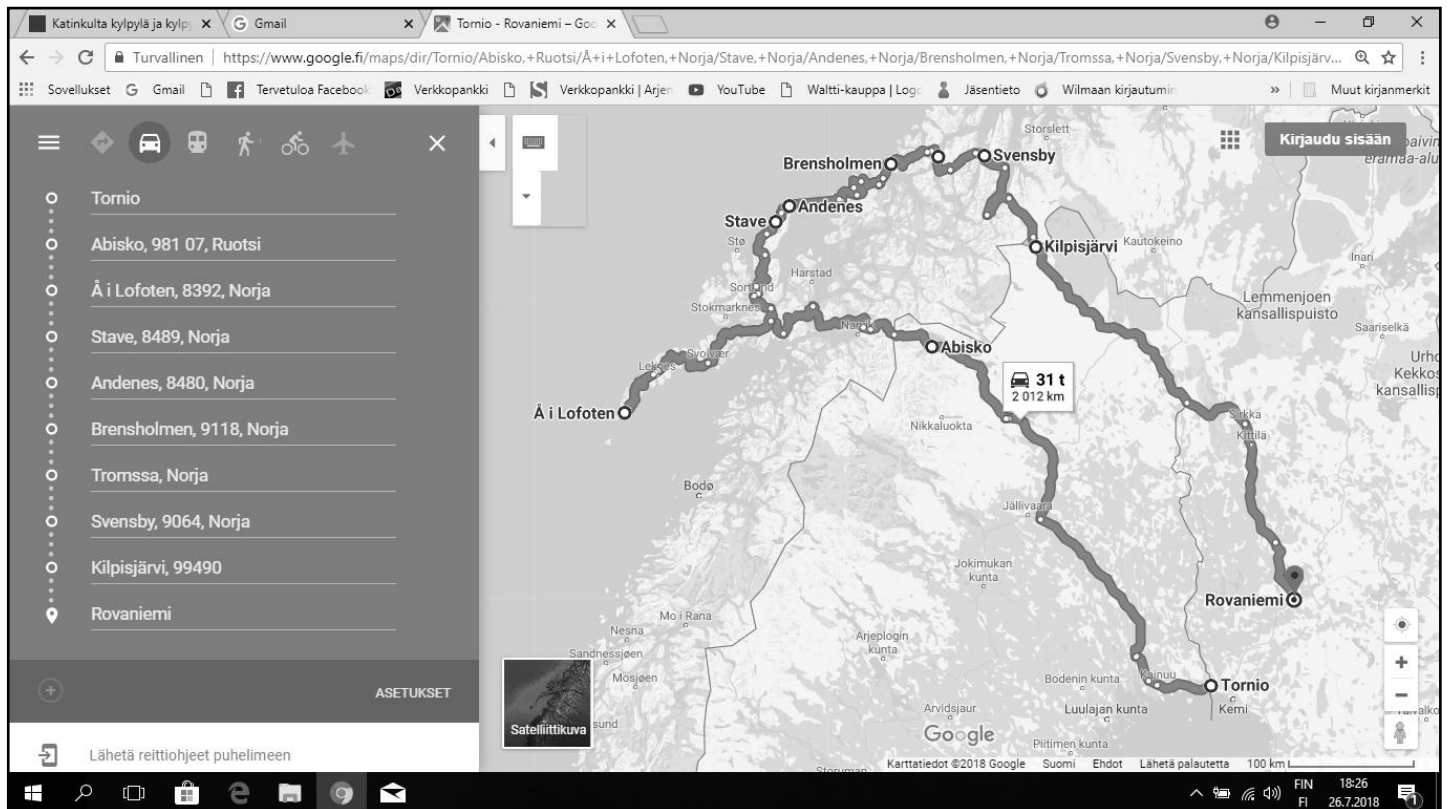
paljon simpukoita ja kuolleita meridusoita. Norjassa vain +13 astetta, kun Suomessa oli helleaalto meillä.

Kolmannen päivän aamuna lähdettiin ajamaan kohti Lofootteja. Matkan varrella poikkesimme käymään Viikinkimuseossa Bøstadissa, jossa oli upea rekonstruoitu viikinkiaikainen talo tavaroineen, viikinkivene, jolla tehtiin souturetkiä, mutta siihen emme lähteneet kovan tuulen vuoksi. Siellä pääsi myös kokeilemaan jousiammuntaa ja kirveen heittoa. Myös viikinkiajan ruokia sai ravintolasta. Sieltä jatkettiin matkaa Lofoottien eteläisimpään kärkeen Å:hn maisemia katselemaan.

Å:sta ajeltiin Fredvangin kylän liepeille, josta patikoitiin 3 km matka retkeilijöiden suosimalle Kvalvikan rannalle. Yövyttiin siellä, joten kannettavaa tavaraa oli aika paljon. Reitti sinne meni kahden vuoren välillä ja koska oli satannut paljon, kivet ja kalliit olivat tosi liukkaita ja maasto mutaista. Joku oli maininnut blogissaan reittiä helpohkoksi, mutta en itse ole kyllä samaa miel-

Bostadin Viikinkimuseo on entisoity viikinkiaikainen rakennus.

Perheen matkareitti kokonaisuudessaan Googlekartalla.

tä, koska se oli sen verran jyrkkä kiipeäminen ja alastulo, mutta oli se sen arvoista.

Ranta oli hienossa paikassa kahden korkean vuoren välissä. Vinkkinä sinne aikoville: juomavettä ei tarvitse kantaa mukana, sieltä löytyy puro, josta saa juomakelpoista vettä ja on hyvä tietää, ettei siellä ole minikäänlaista kenttää, ei netti eikä puhelin.

Neljäs päivä vietettiin Kabelvågin kylässä kalastellen.

Leiriydyttiin Feriehus & campingissa vuoren kupeessa. Muuten hyvä ja siisti mesta, mutta suihkuista joutui maksamaan 10 kruunua per nel-

jä minuutti.

Seuraavana aamuna lähdettiin Lofooteilta ajelemaan kohti Andøyen saarta. Matkan varrella on paljon tunneleita, pisin niistä on 6,5 km ja osa niistä menee meren alla. Ajoimme länsirannikkoa saaren pohjoiskärkeen Andenesiin. Matkan varrella ennen Nordmelaa oli hieno hiekkaranta, johon kävi isoja aaltoja. Rannan jälkeen ajoimme Nato alueen ohi, jossa kuvaaminen oli kielletty. Andenesistä lähdimme kello viiden lautalla Gryllefjordiin Senjan saarelle. Ajoimme vielä jonkun matkaa ja löysimme sopivan leiripaikan sillan läheltä tien varresta.

Kelit suosi, aurinko paistoi ja läm-

mintäkin jopa 21 astetta. Kävimme vielä illalla virvelöimässä ja saimme napattua muutaman turskan.

Kalassa Senjan saaren kalliolla.

Kuudentena päivänä reissu jatkui Senjan saarella. Pidimme taukoa Tungenesetin näköalapaikalla, jossa oli suuret kalliot ja näkymä lohikäärmeen hampaita muistuttaville vuorille. Koska päivä oli lämmin ja aurinkoinen pysähdyimme myös muutamalle hienolle hiekkarannalle aurinkoa ottamaan. Ajelimme Botnhamniin, josta matkustimme lautalla Brensholmeniin, Kvaløyan saarelle ja sieltä edelleen Tromssaan. Kiertelimme hetken aikaa tätä pohjan Pariisiksikin kutsuttua kaupunkia ja näimme mm. Jääkatetralin.

Tromssasta jatkoimme vielä Breivikeidetiin, josta näkyikin jo Lyngenin alpit. Sieltä oli vielä lyhyt lauttamatka Svensbyyn. Tiedoksi niille jotka mahdollisesti aikovat näillä lautoilla

Kvalvikan hiekkarannalle oli 3km patikointi, mutta perillä odotti hieno paikka.

Svensby-Brevikeidet lautta taustalla Lungenion alppeja.

joskus matkustaa; jos käyttäte mobiililippu sovellusta, jota kautta liput tulevat halvemmiksi, ostakaa lippu vasta lautalla sillä niillä on tietty voimassaoloaika (1,5-0,5 tuntia riipuen lauttamatkan pituudesta).

Meillä meinaan ehti jo yksi lippu vanheta.

Illalla pystytimme Svensby tourcenter campingiin teltan. Kävimme läheisellä laiturilla ilta kalassa, mutta tänään ei kala syönyt.

Laiturin lähellä oli jonkunlainen kalamaja, jonka pylväisiin oli kiinnitetty suuria ja rumia kissakalanpäitä. Campingilta löytyi ilmaiset sauna ja suihkut.

Seitsemäntenä päivänä edelleen Svensbyssä. Teimme patikkaretken Blåvatnet nimiselle järvelle, nimensä mukaisesti se näyttää erityisen siniseltä. Sen taustalla sijaitsee upeat jyrkät vuoret.

Korkein niistä on Stoore Lenangs-

Kissakalan pää Svensbyssä.

tinden (1625 m). Järveltä on näkymä Lenangsbreen-jäätikölle. Reitin pituus on edestakaisin 8,5 km. Reitin alku on helppoa metsä polkua, mutta se muuttu kivikoksi ja lopulta korkeaksi louhikoksi. Matkan varrella on paljon puroja, joten juomavedestä ei tarvitse huolehtia. Purot ylitetään kahlaamalla tai kiviä pitkin hyppimällä. Lämpötila oli tänään 23 astetta, mutta illalla hirvuisen ukkosmyrsky; tuulee ja sataa vettä todella lujaa.

Kahdeksantena päivänä lähdettiin aamulla Svensbystä tarkoituksena ajaa Lyngenin vuonon ympäri Ski-

botneniin, sieltä Kilpisjärvelle ja sieltä Leville. Aamulla sää oli kostea ja kylmä vain 10 astetta.

Päätimme silti patikoida matkanvarrella oleville Elvevoldalenin vesiputouksille. Reitin alusta oli 1 km kivalle laavulle, sen jälkeen tuli vastaan kohisevia koskia siltoineen. Niiden jälkeen oli vielä 2 km matka ylämäkeä putouksille. Lopulta pilvet roikkuivat niin alhaalla vuorella ettei oikein nähnyt eteensä, joten päätimme ottaa kuvia vain pienemmistä putouksista ja varsinainen kohteemme jäi väliin. Jatkoimme matkaa ja ilma muuttui kokoajan lämpimämmäksi suomeen päin tullessa. Kilpisjärvellä katselimme Saana tunturia, mutta emme kiivenneet sinne. Pysähdyimme Leville yöksi Levi apartments leirintäalueelle, jossa oli hyvät saunat ja suihkut.

Yhdeksäntenä päivänä aamu aloitettiin Levi Spa kylpylässä, jossa oli useita erillaisia saunoja ja altaita (kylmä-, kuuma-, pore- ja hieronta-pistealtaita), yksi liukumäkikin löytyi. Sieltä lähdimme ajelemaan Rovaniemelle. Matkan varrella oli useita poroja tiellä ja sen reunalla. Rovaniemellä menimme katsomaan Jolupukin pajakylää napapiirillä. Siellä oli joulu näyttely, jossa esiteltiin mm. vanhoja joulupukkeja ja eri maiden joulunviettotapoja. Joulupukkia pääsi tapaamaan, mutta häntä ei saannut valokuvata. Sitten lähdimme ajamaan yötä myöten

Jyrkkien vuorten ympäröimä Blåvatnet, upea sinivetinen järvi.

kotiin.

Reissu onnistui oikein hyvin ja oli kivaa vaihtelua arkeen. Näimme hienoja paikkoja ja saimme kalastella jäämeressä. Hyttysetkään ei pahemmin häirinneet...tosin paarmoja oli välillä kiusaksi asti.

Voisin lähteä toistekin!

Lisää kuvia voi katsoa blogistani:

<https://rantai.fi/blogit/veikko-pohjoiskalotilla/>

Veikko Ojala

**Maisemaa Svensby tourcenter
campingin lähistöltä.**

TUOMO PELTOLA:

SALAMA

Ukkonen vieraili Sydänkylässä 2. päivänä heinäkuuta iltatuntien aikaan. Kolisteli merenpuolella kunnes nappasi jonkin kyllään kunnolla alas. Aamukahvilla kuulin Heikin kertoneen salaman lyöneen Kelviikissä koivuun. Koivu oli kuoriutunut ja säilöitynyt alapäästään. Siitä salama oli jatkanut mereen ponttoonilaiturin rautapään kiinnitysketjua myöten, Malmin Evaldin aitan alle.

Tuomo Peltola

VALOKUVAT TUOMO PELTOLA

Kulkiessaan salama poisti rapusta kulman.

Kuollut salaman silpoma koivu. Lähikuva lehden kannessa.

SUVI POUSI:

TURISTIMATKALLA KLAMILASSA

9.6.2018

Buenos Tardesta vaan.

Kävipä tässä semmoinen hassu juttu, että ajauduin bussiretkelle. Enkä ihan mille tahansa retkelle, vaan Kymenlaakson Kylät ry:n järjestämälle bussimatkalle... *rumpumusiikkia*..KLAMILAAN! Kyllä, minä, Suvi, joka olen kotoisin Klamilasta ja käyn siellä melkein viikoittain, tulin bussiretkelle Klamilaan. Turistina.

Into pukeana odotin matkaa ja vihdoin se aamu koitti, kun seisoin Haminan linja-autoasemalla klo 9.40 lauantaiaamuna. Tunnelma oli odottava. Bussi saapui. Matka Museotietä pitkin Mäntlahteen ja Mäntlahden jälkeen Klamilaan.

Hyppäsin linja-autoon ja se oli täynnä. Täynnä iloisia matkaaajia. Uteliaita ja seikkailunhaluisia. Bussissa ajattelin, että nyt koen tämän avoimin mielin. Turistina. Kun bussi kääntyi Museotielle ja alkoi matkaoppaan selostus vanhasta kuninkaantiestä, tuli juuri se oikea turistikokemus. Bussi mutkitteli kiemuraista, tuttua tietä pitkin. Kuulin ympärillä ihmisten iloisen puheensorinan. Au-

rinko paistoi ja kaikki olivat iloisia.

Matkan ensimmäinen pysähdys oli Mäntlahdessa kesäkioski Paussilla. Minun on häpeäkseni pakko myöntää, että en ole siinä koskaan pysähtynyt. Olen käynyt siinä joskus pienenä, kun se on ollut kauppa, mutta muuten aina olen ajanut ohi.

Retkiryhmämme ohjattiin Paussin pihalle ja pyydettiin istumaan. Hie-man jännitti, että mitä nyt tapahtuu. Musiikki alkoi soimaan ja naamarisuiset hahmot tanssahtelivat esiin. Aluksi en meinannut tajuta yhtään mitään, olo oli absurdi ja mietin että "mitä ihmettä täällä teen? Miten täältä pääsee pois?", mutta lumouduin esityksestä. Kävin miettimään, että voiko mikään olla hienompaa, kuin istua keskellä maaseutua, pienen kioskin takapihalla ja katsoa erikoista ja korkealentoista naamioteatteria. Teatteria, jota ei uskoisi näyteltävän pikkukylässä. Teatteriesityksen jälkeen oli kahvit ja tutustuminen taidenäyttelyyn. Oli maalauksia sekä romutaidetta. Omanlaista, kuten Mäntlahden kylä. Saatiin me komia lauluesityskin.

Tauon jälkeen siirryimme Mäntlahden murroksen muistomerkillä (se uusi muistomerkki "mahamäen" yläpuolella"). Ja kyllä, bussi taittui siihen eteen komiasti. Tulimme bussista ulos ja yhtäkkiä metsästä huusi mies "Näkykö sotilaita?". Ei näkynyt, joten tämä mies, rooliopas tuli kertomaan värikkään tarinan, jonka vuoksi Mäntlahdella on kyseinen muistomerkki. En tiedä milloin olisin muistomerkillä pysähtynyt, jos en olisi tällä bussimatkalla ollut. Sitten alkoi se minulle jännittävin osuus. Mietin koko ajan kanssamatkustajia, että miten he näkevät rakkaan kotikyläni, Klamilan. Opas kertoi Klamilasta faktoja ja tarinoita. Bussi lipui eteenpäin ja saavuimme Klamilan Salelle. Mummu-kat ulos bussista ja tutustumaan Kylätupa Ronkulin tarjontaan. Uskokaa tai älkää, hapanvelli myytiin loppuun. Iso bussi Salella sai kylän heräämään. Sana kiiri, ja alkoi liikenne vilkastua.

Salen jälkeen bussi matkasi Kalasatamaan. Siellä oli meitä matkalaisia odottamassa lohisoppa. Oli muutes hyvää. Satamaan oli järjestetty

VALOKUVA SUVI POUSI

Ronkulinmäellä, Klamilan kauppakeskuksessa.

Bussi on saapunut Mäntlahteen. Oikealla Galleria Kymen Kullan rakennus.

VALOKUVA SUVI POUSI

kirpputori. Myös Huurteiset Uimarit ry tuli esittelemään frisbee-golfia. Minun on pakko myöntää, että en ole kyseistä lajia kokeillut. Olen ajatellut, että se on vaan typerää. Mut-

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Tyytyväinen moottorisahan omistaja Jarkko Korpela (ei kuulemma vieläkään ole ostos kaduttanut).

ta nyt, kun pääsin kokeilemaan, joudun syömään sanani.

Todellakin menen kokeilemaan uudestaan. Kirpputorilta löysin pari poppanaa edullisesti. Eräs bussimatkustaja osti itselleen moottorisahan.

Bussi nökötti satamassa, turistiryhmä käppäili ympäri satamaa. Henkilöautoliikenne alkoi taas vilkastua, koska sana varmaan kiiri, että Klamilassa on nähty bussi.

Sitten koitti paluumatka. Haikein mielin jätin taas Klamilan taakseni (kunnes seuraavana päivänä menin sinne taas käymään). Hieno reissu, jonka kruunasi vielä bussissa ollut arvonta. Itselleni ei tullut yhtään arpavoittoa, mutta se ei haittaa. Kaikki bussimatkalaiset saivat reissusta muistoksi kärpäslätkän.

Ei mikään turha reissu.

Suvi Pousi

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Kirjoittaja testaamassa miten frisbeegolf lentää pusikossa.

PIRJO JÄRVENKYLÄ, VAPPU HARJUMAASKOLA JA ILKKA AHMAVAARA :

AJANKOHDAN RÜNOT

Kutsu

Tuletko mukaan iltaamme tähän,
yhdessä voisimme jutella vähän.

Muistella mennyttä,
kertoa kesästä tästä,
olla yhdessä iltaa viettämässä.

Ystävän koti oven kun aukaisee,
elokuun ilta parhaansa antanee.

Ystävät paljon toisille antaa saa.
Ilon hetki kun taas kohdataan.

.

Kiitos kesästä tästä,
kiitos saunan lämpimästä.
Yhdessä olostä, juttelusta,
kesäillan hetkistä noista.

Muistoissa mukana kaikki ne kulkee,
kesä kun ovensa jälleen sulkee.

Vappu Harjumaaskola

VALOKUVA VAPPU HARJUMAASKOLA

Tänä vuonna

auringon munasta kuoriutui
Kuuma Kesä.
Tuulten huminassa ilman vettä se kastettiin
ja auringon rakastavan katseen alla
se kasvoi emonsa kaltaiseksi:
ympärilläni maapallo pyörii.

Hemmoteltu lapsi, rasavilli
sotki meret
näännytti kasvit
kiusasi eläimet ja ihmiset.

Luonnon ilo
luonnon suru.

Käenpoika, lähde jo lentoon!

Pirjo Järvenkylä

Tieteellinen maailmankuva

- Uskotteko ilmastomuutokseen?
- Ei siihen tarvitse uskoa, se on totta.
- Mihin te sitten uskotte?
- Siihen, ettei totta ole, on vain uskoa.

Ilkka Ahmavaara

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

MERVI HYPPÄNEN :

KYMEN KULLAN KESÄNÄYTTELY

Harri Jääskeläisen muistonäyttely avattiin Taidegalleria Kymen Kullassa 8.6.2018 ja se oli avoinna elokuun puoliväliin Paussi-kioskin aukioloaikoina. Näyttelyyn tutustui vieraskirjan mukaan 199 henkilöä. Kävijöitä oli ennemmänkin, sillä kaikki eivät laittaneet nimeään vieraskirjaan.

Näyttelyyn koottiin Harrin töitä elämän varrelta (1.3.1943-28.5.2008). Hän oli monipuolinen taiteilija, jonka materiaaleina olivat puu, kipsi, öljy- ja vesivärit, tussi ja lyijykynä. Näyttelyn varhaisin työ oli hänen 10-vuotiaana oljyväreillä maalaamansa rantamaisema. Esillä oli tauluun liittyvä Harrin saman ikäisenä sedälleen kirjoittama kirje, josta tulee esiin hänen kielellinen lahjakkutensa. Näyttelyyn oli kootu myös taluja, joita Harri oli maallannut ystävilleen.

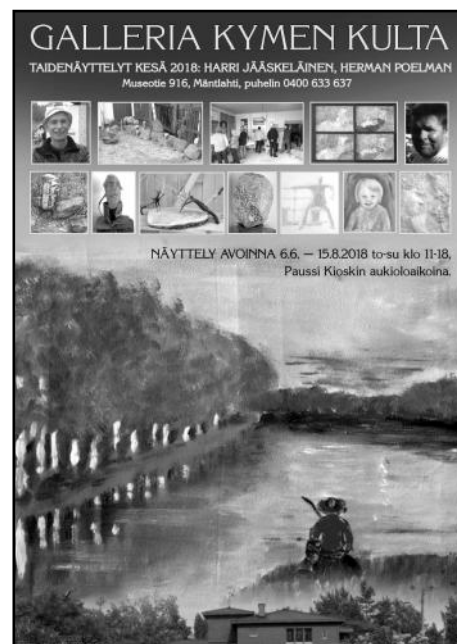
Näyttelyn avajaisiin saapui runsaasti väkeä, sillä Harri oli pidetty henkilö. Avajaiset aloitettiin Hamina Kvartetin konsertilla. Kvartetissa soitti neljä haminalaista nuorta muusikkoa, Sara Urpalainen, Maria Urpalainen, Neeanoora Piispa ja Tatu Kopra. Heidän soittonsa kauniissa kesäsäössä kuullosti tosi kauniilta.

Kvartetin hienon esityksen jälkeen Harrin veli Ilkka Jääskeläinen piti mielenkiintoisen ja valaisevan puheen, jossa hän muisteli heidän lapsuuttaan ja Harrin nuoruusvuosia. Harrin kiinnostus kirjallisuuteen, maailman tapahtumiin ja historiaan kumpusi lapsuuskodista. Puheen jälkeen sana oli vapaa ja näyttelyyn tutustumisen lomassa muisteltiin Harrin elämänvaiheita.

Näyttely onnistui hyvin ja Rannantaikaa väki kiittää Harrin läheisiä, jotka omalla panoksellaan mahdollistivat näyttelyn. Kiitos Herman Poelmanille gallerian vapaasta käytöstä sekä Laila Poelmanille ja Susanna Korpelalle (Pausi-kioskille) taidenäyttelyn avoinna pitämisestä ja esittelystä.

Mervi Hyppänen

VALOKUVAT ILKKA AHMAVAARA

Juliste tehtiin Rantaituvalla ja painettiin iäkkäällä painotruktorilla (siitä jää renkaiden jäljet kuvaan).

Marmuttien naamiot essiintyivät muutaman vuoden tauon jälkeen avajaisissa. Outuutena kuultiin myös klassista musiikkia Hamina kvartetin voimin, kuva vasemmalla alhaalla.

HAMINA KVARTETIN ESITTÄMÄT KAPPALEET

Divertimento, D-dur
- W.A. Mozart

Eine kleine Nachtmusik, 1. osa
- W.A. Mozart

Valssi, D-dur
- Dvorak

Andante festivo
- Sibelius

MERVI HYPPÄNENI:

PROPAGANTAA MÄNTLAHDESSA

Kyläteatteri Marmutin tämän vuotisen Risto Muurmanin kirjoittaman näytelmän aiheena oli, miten mäntlahtelaiset toimivat eri aikoina Isänmaan ja kodin turvaksi. Näytelmää harjoiteltiin koko kevät Toivolassa ja uusi näyttelijäkin tuli mukaan.

Kesän kynnyksellä tilanne oli näytelmän kannalta aivan toinen kuin helmikuussa, jolloin roolit jaettiin. Yllättävät, mutta pakottavat poisjäämiset aiheuttivat muutoksia roolijakoon, mutta onneksi tilalle löytyi hyviä uusia näyttelijöitä. Paula Paanasesta ja Petri Ovaskasta kehkeytyi "aitoja" mäntlahtelaisia. Joutuipa ohjaaja Henri Saarainenkin astumaan mäntlahtelaisiin saappaisiin.

Itselläni oli ennakkomainosten ja edellisten näytelmien perusteella vahvat ennakkoluulot näytelmää kohtaan, harkitsin muutaman kerran viitsinkö lähteä katsomaan koko esitystä. Mutta onneksi lähdin. Risto Muurman yllätti positiivisesti taas kerran. Näytelmän teksti oli hyvä ja näkökulma aiheeseen ennalta arvaamaton, naisten osuus sotavuosien ponnisteluissa ja heidän merkityksensä vaikeista ajoista selviytymiseen. Ristolla on ilmiömäinen kyky löytää mielenkiintoiset ja merkitykselliset asiat ja koota niistä huumoria unohtamatta kokonaisuus, joka pitää katsojan otteessaan koko esityksen ajan.

Näytelmä alkoi kohtauksella Nopasenmäellä, jossa muutama suojeluskuntalainen harjoitteli kyläpäällikkö Mooseksen opastamana tervehtimään ampuaradan vihkiäisiin saapuvaa Svinhuvuuttia (Ukko-Pekkaa). "Katte eteenpäin", komensi Mooses (Tapani Korpela). Elettiin vuotta 1927 ja ihmeteltiin, miksi suojeluskuntaan liittyminen ei kiinnostanut mäntlahtelaisia.

Seuraavassa kohtauksessa tuli politiikka mukaan. Riston kyky keventää vaikeaa asiaa huumorilla on katsojalle helpottavaa. Anton, "Jokela" (Timo Porkka) ei paljon naisten sanailusta piitannut, liekö edes oivaltanut, mistä oli kysymys, mutta hauskaa tuntui naisilla olevan.

Seuraavissa kohtauksissa elettiin sotavuotia ja näytelmän keinoin kerrottiin, miten sota ja rajan läheisyys vaikutti kaikkien elämään. Ikkunat piti peittää, pommituksia paeta sekä pelätä tuntemattomia, jotka saattoivat olla desantteja. Mäntlahdesta evakuoitiin lapsia ja vanhuksia Artjärvelle, tämä oli uutta joillekin mäntlahtelaisillekin katsojille.

Mäntlahtelaiset antoivat aikoinaan oman panoksensa Rakinvuoren ilmailuvantatornin valvontaan. Mooses Sipilä toimi päällikkönä ja lotat valvoivat tornissa. Tehtä-

Kyläteatteri Marmut esittää

PROPAGANTAA

Näytelmä kertoo, miten mäntlahtelaiset toimivat eri aikoina Isänmaan ja kodin turvaksi ja miten he selviytyivät Itsenäisyytemme aikana esiin tulleista poikkeuksellisista oloista ja tilanteista. Kohtaukset perustuvat tositahtumiin.

Käsikirjoitus: Risto Muurman | Ohjaus: Henri Saarainen

ESITYSAJAT MÄNTLAHDEN TOIVOLASSA 2018

Ensi-ilta pe 27.7. klo 18.00, La 28.7. klo 18.00, Su 29.7. klo 18.00
La 11.8. klo 14 Kuorsalon seurantal

Liput 10 euroa

Paikkavaraukset: Susanna Korpela, p. 044 - 303 9369, susukoo83@gmail.com

YHTEISTYÖSSÄ MUKANA

HAMINAN KOHTAANEN KAUPUNKI HÄMINAN ENERGIA Kotkan Sammutuskeskus Oy GR

Näytelmän julisteen on laatinut aiempien vuosien tapaan Suvu Ovaska ja valokuvat ovat Matti Muurmannin arkistosta.

vä ei ollut helppo, piti olla tarkkana ja osata toimia tilanteessa kuin tilanteessa. Vaaraa aiheuttivat paitsi yli lentävät koneet niin myös tuntemattomat, torniin pyrkivät kulkijat, jotka saattoivat olla desantteja.

Kyläteatteri Marmutin näyttelijät näyttivät jälleen kerran taitojaan myös laulajina ja soittajina, kun vietettiin Isänmaa-iltamia vuonna 1943. Moniääninen laulu kuullosti hyvältä ja ainakin Kuorsalossa yleisö oli ihastunut. Jokainen lauluesitys sai kovat taputukset ja yleisön joukosta kuului useampia "wau"-huudahduksia.

Risto oli ottanut mukaan näytelmään oudon miehen, joka kulki kylällä ja ihmetteli. Outoa kulkijaa pelättiin ja hänestä varoiteltiin, joskin häntä ei aina huomattu. Lopulta ilmeni, että outo kulkija osoittautui harmittomaksi, vaikka hänet vietiinkin kylältä pois. Mitä outo kulkija symbolisoi, jäi katsojan päätettäväksi.

Mervi Hyppänen

SUSANNA KORPELA:

PROPAGANTAA TUOTTAJAN SILMIN

Tämänkesäinen Propagantaa-näytelmä oli Kyläteatteri Marmut:n 8. täysimittainen kesäteatteri-esitys. Ensimmäistä kertaa mukana oli myös viralinen tuottaja, jonka tehtäviin kuului kaikenlaisten käytännönasioiden hoitaminen.

Koska tänä vuonna Kyläteatterin kohdalle sattui monenlaisia odottamattomia vastoinkäymisiä ja haasteita, niin niitä hoidettavia asioitakin ilmaantui odotettua enemmän – mm. erinäisistä terveydellisistä syistä johtuen näyttelijänvaihdoksia tapahtui useampia, ja aina oli löydettävä korvaava henkilö tilalle. Jonkinlainen yhteisöllisyys onneksi vielä lienee olemassa, sillä aina löytyi vielä joku, joka roolin halusi ottaa vastaan.

Paitsi näyttelijöitä, oli tuottajan löydettävä myös mm. järjestyksenvalvojia, videokuvaajia sekä kahvion hoitajia. Lisäksi oli saatava poliiseilta lupa tilaisuuksien järjestämiseksi, sovitettava lehtihaastatteluja sekä rekvi-

siitan lainauksia, tehtävä markkinointia sekä sosiaalisessa mediassa että ympäri lähiseutua ja hoidettava monia juoksevia asioita, erilaisia kirjallisia töitä unohtamatta.

Jotakin hoitui aiempien vuosien näytelmäharrastus-kokemuksella, mutta joidenkin asioiden eteen täytyi nähdä enemmän vaivaa ja aikaa. "Mistä löydän videokameran, jolla pystyy kuvaamaan yli kolme tuntia? Mitä yleisötilaisuuden järjestämistä koskevaa lupaa varten vaaditaan? Onko Toivolan pelastussuunnitelma riittävä? Kuka pystyisi hoitamaan äänimaailman esityksissä?" – mm. näiden kysymysten edessä valvoin monena yönä kesän aikana.

Ja ettei kaikki olisi ollut liian (tai olenkaan?) helppoa, niin suoritin samalla myös kaksi matkailualan opintoihini liittyvää näyttötutkintoa tämän kesäteatteriesityksen kanssa; matkailupalvelujen tuotteistamisen ja markkinointiviestinnän.

Pikkuhiljaa, asia kerrallaan kaikki kuitenkin jotenkin järjestyi ja lopputuloksena hyvässä yhteistyössä monien tahojen kanssa syntyi Propagantaa-näytelmä, joka osoittautui yleisömenestykseksi ainakin katsojien määrässä mitattuna. Myös molemmat näytöt menivät läpi kiitettävillä arvosanoilla.

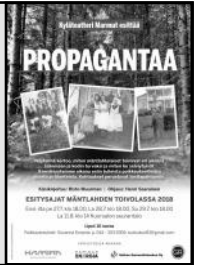
Omalta osaltani haluan kiittää ihan kaikkia niitä, joiden kanssa tämän työnkuvan tiimoilta olen ollut tekemisissä; erityisesti näyttelijöitä, Henri Saaraista, Risto Muurmania, Klamilan Marttoja, Haminan Energiaa, Osaku Mediataloa, Kaakon Rastia, Jouko Sahalaa (Mäntlahden Rannanpojat) ja Kaakkois-Suomen Poliisia – teidän ansiosta olen aina saanut kadonneet yöuneni takaisin. Myös Rannantaikaa väki ry on edesauttanut minua, ja ilman katsojiahan kaikki tämä työ olisi mennyt ihan hukkaan. KIITOS!

Susanna Korpela

Katsojissa tunteita herättänyt kohtaus "Artjärvelle evakkoon". Naiset ja lapset odottavat linja-autokuljetusta kyläpäällikön ja opettajan johdolla. (Kuva: Susanna Muurman-Ovaska)

TARJA SEPPÄLÄ, SAMULI JÄÄSKELÄINEN JA PEKKA SALLANSALO: PROPAGANTAA – PALAUTETTA KATSOJILTA

KIIITOS MIELEENPAINUVASTA JA HISTORIAA AVAAVASTA NÄYTELMÄSTÄ

Kiitos kyläteatteri Marmut mieleenpainuvasta ja historiaa avaavasta näytelmästä Propagantaa. Jo tutuksi tullut näyttelijäjoukko muutamin uusin vahvistuksin teki elävän ja historiaa kunnioittavan esityksen Risto Muurmanin käsikirjoittamassa ja Henri Saaraisen ohjaamassa näytelmässä.

Näytelmä kulki tuttuun tapaan etenevissä kohtauksissa, jotka saattelivat katsojan sotien välisestä turvallisuuden valmistelusta nykypäivän varautumiseen asti. Suojeluskunta, Lotta - Svärd sekä Martta järjestö ovat toimineet myös Mäntlahden asukkaiden yhteisinä urheiluseura-perinnettä unohtamatta.

Maallikkokatsojana nautin Marmutin kehittymisestä ja tarinoiden leppoisasta etenemisestä. Näyttelijöiden persoonallinen tapa on jalostunut ja vuoropuhelu on muuntunut luontevaksi. Murre soljuu ja aikaa kuvaavat käsitteet kuljettavat linjapiilin lailla tarinaa eteenpäin. Näyttelijät ovat rentoutuneet ja sanailu kulkee saaden aikaan esiintyjien kesken hekottelua kuin myös vakavaa asiallisuutta.

Katsojat oli myös otettu osallisiksi kyläkokouksien jäseniksi. Penkissä koki vastuullisuuden heräämistä ohjattaessa varautumaan kovaan talveen ja ikkunoiden pimentämiseen.

Katsojana tuli suorastaan kylmä hiiki pintaan ilmatorjuntalottien seurattessa vihollisen koneiden etenemistä ja ilmahälytyksen valmistelua. Toisaalta hymy oli yhtä herkässä sotilassairaalan alikersantti Korpe-lan ihmetellessä välirauhan kunniaksi nostettuja maljoja. Isänmaan iltamissa laulu kaikui ja herätteli katsojassa liikutusta sekä hersyvää naurua. Tunteet olivat tarttuvia.

Aito tekeminen heijastui myös siitä, että ajoittain vuorosanat kaipasivat kuiskaajan apua. Näyttelijöiden kyky elää hetkessä ja tukea toisiaan oli myös hienoa nähtävää. Tällä kertaa mukana olleet lapset olivat luontevasti rooleissaan ja saivat aikuisilta tilanteeseen sitoutuvaa ohjausta.

Näytelmän henkeä vahvisti entisestään uudenlaisen äänimaailman mukaan ottaminen. Äänet loivat toimille taustan ja kuljettivat tarinaa vuosien yli aina nykypäivään asti. Lopuksi päädyttiin tähän päivään ja tämän ajan propagantaan. 70 vuoden takaista varustautumista ei nyt tehdä, mutta vesi, tuo suomalaisille hanasta tuleva lähes itsestään selvä eliksiiri, on tämän päivän varautumisen paikka; miten toimia tuhlaamatta ja elämälle arvokasta nestettä kunnioittaen vastuullisina toimijoina.

Tänä kesänä myös ohjaaja Henri (kuvassa oikealla) pääsi laajentamaan toimenkuvaansa ja päätyi itsekin näyttämölle. (Kuva: Susanna Korpela)

Hyvä draama pitää sisällään kaikkia tunteita ja jättää katsojalle muisteltavaksi monipuolisen kokemuksen. Propagantaa onnistui elävöittämään Mäntlahden historiaa kiinnostavalla tavalla ja jälkimaku-na on miellyttävä uusien oivallusten makeus.

Toivottavasti saamme tulevaisuudessaakin nauttia kyläteatteri Marmutin esityksistä.

Tarja Seppälä

KÄSIKIRJOITUS OLI VARSIN NEROKKAASTI TEHTY

Kävin taas jo perinteisesti katsomassa vaimon ja naapurin kanssa kyläteatteri Marmutin esityksen lauantaina 28.7.2018 Mäntlahdessa seuratalo Toivolassa. Sali oli miltei täynnä, arviolta n. 60 henkilöä katsomassa. Tällä kertaa näytelmä kuvasi aikaa, miten mäntlahtelaiset toimivat eri aikoina isänmaan ja kodin turvaksi ja miten he selviytyivät itsenäisyytemme aikana esiin tul-

leista poikkeuksellisista oloista ja tilanteista. Näytelmä perustui tositahtumiin.

Käsikirjoitus oli varsin nerokkaasti tehty poiketen tavanomaisuudesta. Kohtaukset oli selkeitä ja juonesta sai heti kiinni. Oma äitini kertoi usein noista ajoista Pyötsaareissa, saaren tyttö kun oli. Parodia vesiosuuskunnasta lopussa oli hieno oi-

vallus keventää noita raskaita aikoja kuvannutta esitystä.

Kaiken kaikkiaan hyvä ja mielenkiintoinen esitys, jossa sai myös naureskella. Esiintyjät, vaatetus, laavastus ja musiikkitehosteet olivat erinomaisia, unohtamatta Marttojen keittämää kahvia ja paakelseja välijajalla.

Pekka Sallansalo

KAKSITUNTINEN VÄLIAIKOINEEN MENI NIIN, ETTEI HUOMANNUTKAAN

Lauantaina 28.7.18 alkuillasta lähdin autollani Haminasta hyvissä ajoin ajamaan Mäntlahteen katsomaan Propagantaa näytelmää, joka on Kyläteatteri Marmutin esittämä. Lipun tilasin jo aiemmin keväällä.

Auton lämpömittari näytti ulkoilman lämpötilan olevan +28. Mietin, kuinkahan näyttelijät ja yleisö Mäntlahden Toivolassa pärjäävät tämmöisessä helteessä.

Paikalle saavutuani oli jo autoja pihalla melko paljon. Onneksi oli näyttäjät, mihin voin parkkeerata autoni. Yleisöä oli myös paljon. Pihalla oli joitakin tuttuja. Suurin osa oli minulle tuntemattomia. Menin suoraan lipunmyyntipöydän luo. Ostin lipun ja sain mukaani myös ohjelmalehden. Tutustuin pihallaa hieman ohjelmalehteen ennen näytelmän alkua ja juttelin tuttujen kanssa. Huomasin, että pihalla oli sopivan viileää, kun tuuli puhalsi mukavasti.

Ennen näytelmän alkua menimme sisään hyvässä järjestyksessä. Paikakin löytyi sopivasti, vaikka yleisöä oli melko paljon. Salissa oli mukavan tuntuinen ilma, kun molemmat ilmalämpöpumput olivat päällä.

Itse näytelmä perustui mäntlahtelaisten aikaan ennen sotaa ja vuosi sodan jälkeen, jolloin Neuvostoliiton komissio tuli Suomeen ja valvoi aseiden luovuttamista. Näytelmä vei minut suoraan mukanaan, toki välillä täytyi luntata ohjelmalehtisestä, että missä nyt mennään.

Ilmavalvontalotat päivystävät tornissa, kun outo mies saapuu paikalle. Onkohan se ryssän desantti? (Kuva: Susanna Korpela)

Näyttelijöillä oli jokaisessa kohtauksessa erittäin hyvin aikakauteensa sopivat puvut. Oli hienot sotilaspuvut ja lottapuvut. Kaikki puvut olivat juuri sopivat aikakauteen nähden. Äänet, tehosteet ja kuulutus oli hyvin tehty. Tuli sellainen vanhanaajan tuntu kuin olisi itse ollut mukana. Näyttelemisen lisäksi oli hienoa runonlausuntaa, laulua ja soittoa. Tuo aikakausi, josta näytelmä kertoi on ollut vaikeaa mäntlahtelaisille ja koko Suomelle. Lopussa vielä kerrotaan vuoden 2018 mäntlahtelaisten vesiongelmista.

Olen nauttinut jokaisesta kerrasta mäntlahtelaisten teatteriesityksissä

aina, kun vaan olen paikalle päässyt ja toivottavasti saamme myös nauttia niistä pitkälle tulevaisuuteen. Kaksituntinen väliaikoinen meni niin, ettei huomannutkaan.

Väliajalle oli järjestetty Klamilan Marttojen kahvitarjoilu. Sai ostaa kahvia, teetä, virvokkeita, suolaista ja makeaa. Kahvitarjoilut ovat mielestäni onnistuneet aina hyvin näissä tilaisuuksissa.

Suuret kiitokset käsikirjoittajalle, ohjaajalle, kaikille näyttelijöille ja taustatiimille taas kerran hienosta näytelmästä Propagantaa.

Samuli Jääskeläinen

Korporaali Löppönen esitti katsojille mallia, kuinka Molotovin cocktail syntyy Rajamäen pullon ja liinan avulla. (Kuva: Susanna Korpela)

Loppulaulua esittämässä näyttelijät vas. alh. Tarja Porkka, Paula Paananen, Marja Taari, Anna-Mari Suortti, Susanna Korpela, Maisa Ovaska, Elsa Ovaska, Sinna Korpela, Tapani Korpela ja Pentti Järviö. Vas. ylh. Henri Saarainen, Petri Ovaska, Marjatta Korpela, Timo Porkka, Arto Tulkki, Jarkko Korpela ja Tuulikki Valkonen. Kuvasta puuttuu Jasu Korpela. (Kuva: Susanna Muurman-Ovaska)

ARI MALMI: VAALIMAATA JA VÄHÄN MUUTAKIN KUNTA ASIAA

Artikkeli oli tipahtanut kummallisten sattumusten vuoksi pois Rannantaikaa lehden 2/2018 numeron aineistosta, joten julkaisemme sen nyt tässä.

Osmo Havuahan jo peräti neljäs luento kulttuuriseura Klamilan Olutsillan kuukausitapahtumassa 14.4.2018 baari Kujansuussa toi paikalle reilut 20 esityksestä kiinnostunutta kuulijaa.

Esitys alkoi Vaalimaan tilanteen päivityksellä. Enimmillään Zsar Outlet Villagen tontilla on töissä 65 rakentajaa, joista osa on paikallisia. Alkusyksystä aina marraskuulle on tulossa aktiivisin aika, jolloin tulevien Zsar-ostoskylän liikkeiden omistajat valmistelevat kauppojaan myyntikuntoon. Parastaikaa rakennetaan jo liiketilojen kulisseejakin 15 hengen voimin ja tuo työ on ihan käsiyötä.

Länsikeskuksen – eli sen olemassa olevan sokkelin, joka viimein saatiin myytyä – paikalla rakennustöimet alkavat näillä näkymin vuoden 2019 puolella niin että valmista tulisi 2021. Myös Vaalimaan Tradingin alueelle on tulossa myyntitilaa ja kaiken kaikkiaan alueelle olisi tulossa enemmän myyntineliöitä kuin on tällä hetkellä Helsingin Itäkeskuksessa.

Loppuvuodesta avautuvan Zsarin 1. vaiheen takia Vaalimaalle on käynnissä rekrytoinnit. Kiinnostusta tuntuu olevan, koska kaikki halukkaat eivät mahtuneet EKAM:in auditoriossa pidettyyn rekrytointitapahtumaan. Käynnissä on myös julkisen liikenteen lisäämisen arviointi. Tämä koskisi lähinnä Karhula – Hamina – Vaalimaa -välistä reittiä ja se tulee kulkemaan vanhaa 7-tietä pitkin, joten ainakaan tässä vaiheessa ei ole tulossa muutoksia Museotien julkiseen liikenteeseen.

Asuntorakentamisesta Havuaho mainitsi Virojoelle rakennettavan Haukitien rivitalokohteen ja kunnantaloa vastapäätä kaavaillut kerrostalot

menossa teknisen lautakunnan käsitteeseen, jonka jälkeen se tulee nähtäväksi. Kaavaan tulee niin omakoti- kuin rivitalo alueita sekä harrastus ja toimialueita. Kaava saataneen valmiiksi vielä kuluvan vuoden aikana. Itse kalasataman aluetta muutos ei koske. Myös hiihtomajan alue on oma kokonaisuutensa.

Kunnan taloudesta Havuaho kertoi sen verran, että vuodesta 2010-2018 talous on ollut siedettävällä tasolla. Tästä eteenpäin tilanne on vielä hieman epäselvä johtuen Soten ja maakuntamallin vaikutuksista. Kaakon kaksikosta hän ei virkamiehenä tiennyt kertoa muuta kuin mitä julkisuudessa on jo ollut esillä. Kyseessä on puhtaasti poliittinen kysymys, johon virkamiehillä ei juurikaan ole vaikutusta.

Muutamia yhteenvetoja aktiivisen yleisön kysymyksistä ja kommentteista ja Osmo Havuahan vastauksista:

Päivittäistavarakaupan uuden toimijan tulosta Vaalimaalle käydään neuvotteluja, kun taas esimerkiksi Henkkaa&Maukkaa eikä Prismaa ole tulossa alueelle, kuin ei myöskään pankkia. Pankkipalvelut tulivat esille Virojoen Osuuspankin lopettamisuhan myötä ja jos ei riittä-

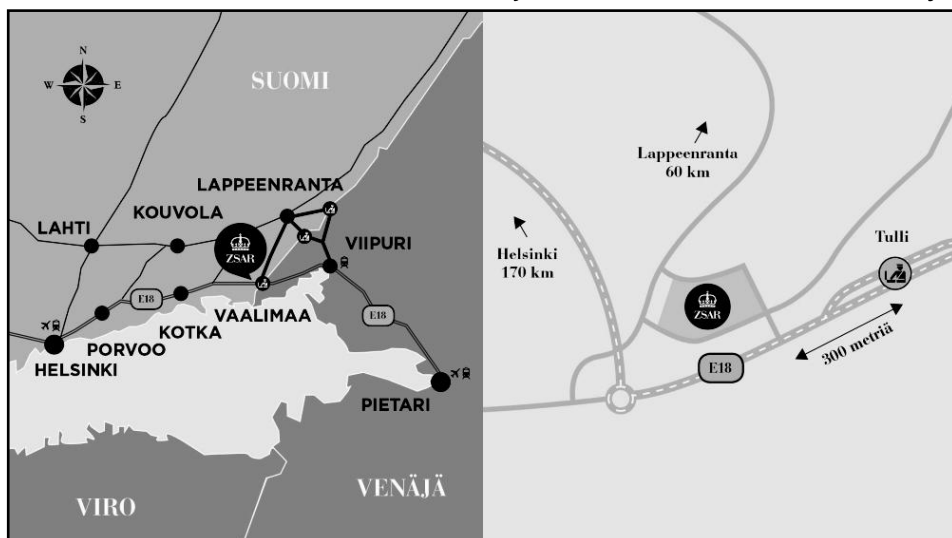

Kunnanjohtaja Osmo Havuaho Klamilan Olutsillassa. Valokuva Ari Malmi.

västi lainoja niin ei pankkiakaan. Tähän Havuaho totesi, ettei ole tuon pankkiasian takia valmis kasvattamaan kunnan lainaa nykyisestä yhtään ylöspäin.

Kysyttäessä mistä ne asiakkaat oikein Vaalimaalle saadaan, niin Havuaho totesi, että hän kyllä ymmärtää asiaan kohdistuvan skeptisyyden, mutta totesi Vaalimaalla olevan 2,5 milj. rajanylitystä ja Tuurin kyläkauppakin vetää hyvin asiakkaita, vaikkei sijainti olekaan erityisen keskeinen ja että sinnekin kuljetetaan asiakkaita bussilasteittain.

Kysyjän tiedusteluun, miten kunta aikoo parantaa uusien asukkaiden vastaanottoa nykyisestä kehonlaisesta vastaanottopaketista, Havuaho myönsi asian olevan ei niin hyvällä tolalla, mutta tähdensi, että tärkeämpiä asioita uusien asukkaiden kannalta ovat kuitenkin esim. hyvät harrastemahdollisuudet ja

Havainnekuva liikekeskuksen sijainnista. Osmo Havuahan aineistoa.

Klamila Sataman kaavamuutos on

jatkoi, että kunnalla on jo olemassa hyvät terveys-, liikunta- ja asuntopalvelut. Kulttuuritarjontakin on laajaa etenkin kesäaikana ja tänä vuonna onkin erityisen paljon tarjolla, kun Virolahtiviikko, Kaakon kamarimusiikki, Fish&Soul ja Sepramarkkinat sijoittuvat samalle viikolle heinäkuun alussa.

Kysymykseen Häppilän tien parannuksesta Havuaho totesi, että tuo valtiolta saatu 200 000 euroa ei riitä kuin tien uudelleensoritukseen ja jonkun ojan kaivamiseen tai yhden pahan mutkan korjaamiseen ja että koko tien asfaltointi olisi miljoonaluokan hanke. Vaikka tien huono kunto on hyvin tiedossa, niin tällä hetkellä tuollaista rahaa ei ole näköpiirissä sen enempää valtiolla kuin kunnallakaan.

Lisäksi Havuaho kertoi, että Vaalimaalla olemassa olevien 100 000 vähittäiskaupan suuryksikköneliön lisäksi ollaan hakemassa lisää rakennusoikeutta ja että maankäyttöön liittyvät asiat ovat erittäin tärkeitä, koska niistä tehty päätökset ovat kauaskantoisia.

Kunnanjohtaja oli myös tyytyväi-

Tilaisuus pidettiin Baari Kujansuussa klamilassa. Kuva Jouko Tompuri.

nen vapaaehtoisen kuntayhtymän toteutumiseen, jossa ovat mukana kaikki Kymenlaakson kunnat.

Kunnanjohtaja jakoi yleisön huolen maakuntamallin edustajien valintavasta, jossa paikat menevät saatujen äänien mukaan eikä kunnilla ole olemassa mitään kiintiöpaikkoja. Maakuntamallista hän kertoi, että valtiolta tuleva könttäsomma on jo valmiiksi alimitoitettu, mikä tulee

näkymään palveluiden tarjonnassa ja tasossa.

Lopuksi kulttuuriseura Klamilan Olutsillan vetäjä Liisi Byckling kiitti kylätupa Ronkulin tuotteista kerätyllä pienellä lahjapaketilla kunnanjohtajaa, joka lupasi tulla jatkossakin kertomaan uutisia klamilalaisia kiinnostavista aiheista.

Ari Malmi

ILKKA AHMAVAARA:

rantai.fi/saa-nyt

10 VUOTTA ILMASTOA – VAIN ENNUSTEET LÄMPENEVÄT

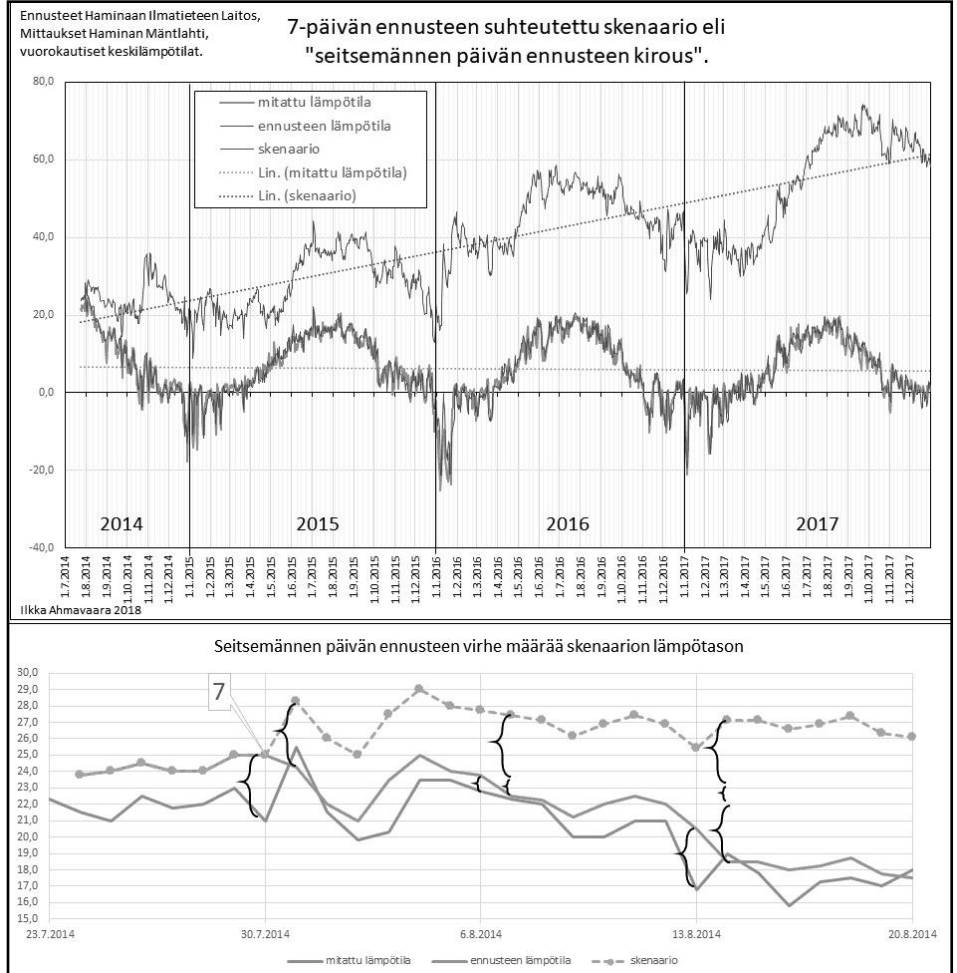
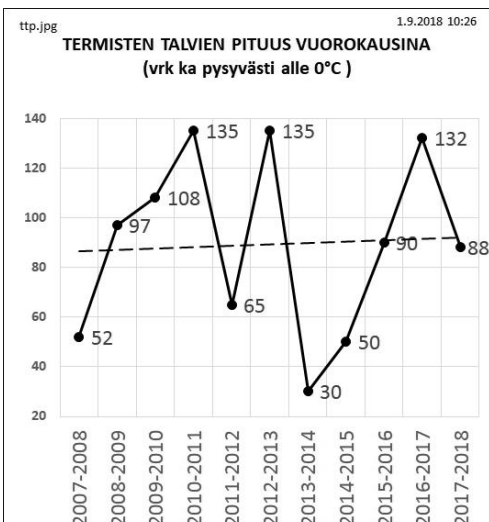
Kun aloitin Ilmatieteen laitoksen 1-7 päivän lämpötilaennusteiden seurannan heinäkuun 2014 loppuilla, oli ehkä merkitsevin syy se, että vaikutti siltä kuin ennusteet olisivat jatkuvasti liioitellun lämpimiä. Ainoa konsti selvittää syntynyt mielikuva, oli pystyttää järjestelmällinen seuranta.

Katkeamatonta viikkoennusteen aineistoa on nyt kertynyt useampi vuosi ja olisi jo aika purkaa laajempi esitys eripituisten ennusteiden osuvuudesta. Ensimmäisen esityksen tein 7 päivän päähän yltävän ennusteen osuvuudesta viime vuodenvaihteessa. Tulos oli ällistyttävä: ennustevirhe tuntui osuvan pitkällä aikavälillä yläkanttiin säännönmukaisesti. Toki korjausliikkeitä alaskin päin sattui, mutta ei riittävästi.

Seitsemän päivän päähän yltävä ennuste on aina epävarma, joten siihen vaikuttaa ulkotieteelliset seikat, meteorologin mututuntuma, enemmän kuin lyhyemmän ajan ennusteisiin. 1-6 päivien ennusteiden tarkkuutta tarkastelen myöhemmin, kun aikaa työlle siunaantuu. Pätee-kö niissäkin tämä "Yläkanttiin laki", selviää sitten aikanaan.

10 VUOTTA VAKAATA VAIHTELUA

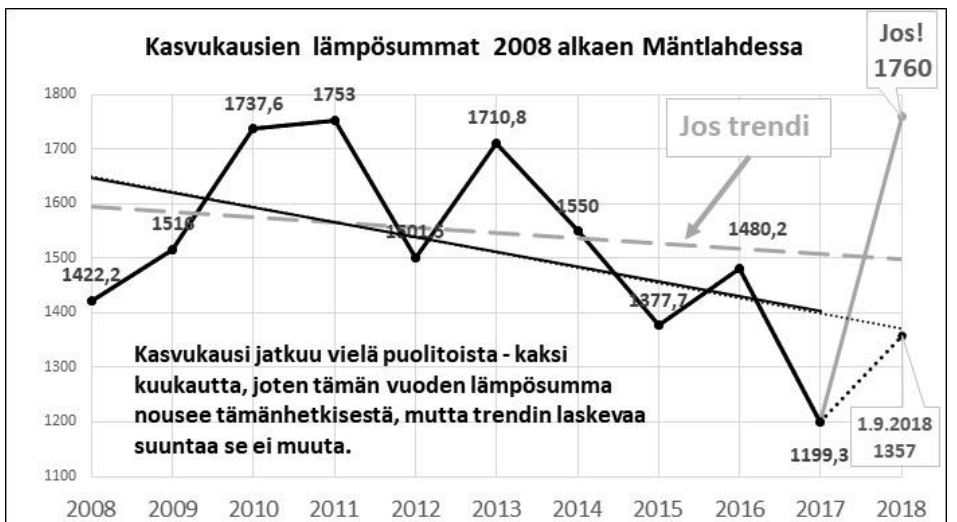
Kymmenen vuoden jaksolla kaikki muut vuodenajat talvea lukuunottamatta ovat Mäntlahdessa viilentyneet - ja tämä 11 vuosi tilastoja ei ole ainakaan vielä tilannetta muuttanut miksiäkään, viileneminen yhä jatkuu.

Vuosilämpötilojen lineaarinen trendi on lähes vakaa, on mielenkiintoista nähdä, lähtee-kö se nousuun vai selvempään laskuun tulevien vuosien aikana. Vaikka talvet ovat lämmenneet, on kuitenkin talvien pituus kasvanut (kuva alavassammalla), mikä vähentää talvien vuositason lämmittävää vaikutusta.

Myös kasvukaudet ovat viilentyneet aika radikaalistikin kymmenessä vuodessa, eikä tämänvuotinen tällä hetkellä neljäntenä lämpötilastossa oleva kasvukausi pysty vielä suuntaa muuttamaan (kuva alla). Lisätietoja rantai.fi sääsivut.

Ilkka Ahmavaara

TUOMO PELTOLA:

LIIKENTEENOHJAUSTA

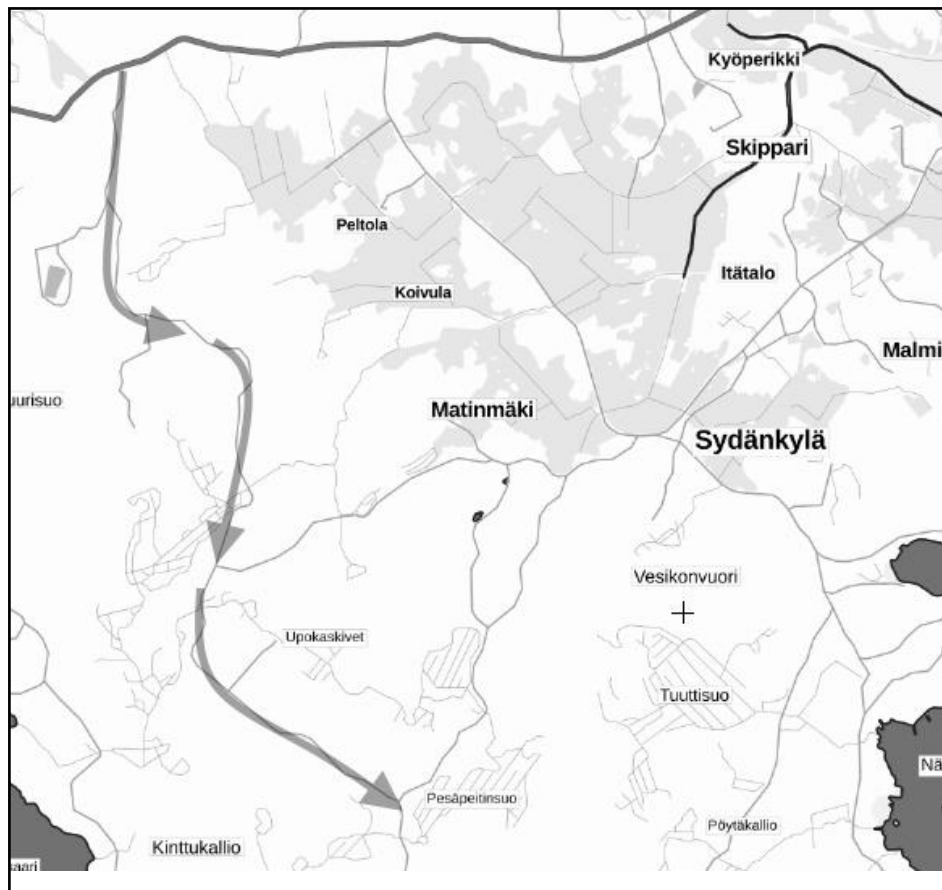

Kuivan kesän ja riittämättömän tien kunnossapidon aiheuttama pyykkilauta vilkkaasti liikennöidyn Sydänkylän paikallistien pinnassa on aiheuttanut liikenteen siirtymistä Männikkösuon yksityistielle. Männikkösuontien kautta on parempi ajaa Museotielle kuin ELY-keskuksen vastuulla olevan paikallistien kautta. ELY kilpailuttaa viisivuotisiajaksoissa tien kunnossapidon ja urakan saa se, joka hoitaa kunnossapidon halvimmalla. Tietä käyttää noin 500 loma-asuntoa ja noin 50 vakituista taloutta. Vain kolme kesäkuukautta tie on erittäin huonossa kunnossa.

Vuonna 2005 Männikkösuontietä suunniteltaessa ei osattu ottaa huomioon nykyistä ELY:n tienhoidon tasoa. Tällöin ajateltiin pelkkien liikennemerkkien riittävän estämään oikeudeton läpikulku Männikkösuontielle. Vuonna 2017 tielle asennettiin puomi. Puomin lukon paikalla oli pultti, jonka jokainen kulkija sai tarvittaessa avattua ja suljettua. Tänä kesänä puomi ei kestä kiinni vaan tien ulkopuoliset käyttäjät avaavat sen jatkuvasti. Kävin laittamassa sen lukkoon, jolloin läpikulkuliikenne tiellä loppui ja liikenne ohjautui takaisin Sydänkylän paikallistielle.

Vuosikokouksessa päätettiin, että jokainen Männikkösuontien 37:stä osakkaasta saa lunastaa itselleen puomin lukon avaimen. Yhteisavain sijoitetaan kahvila Kujansuuhun. Avainta luovutettaessa muiden kuin osakkaiden käyttöön sovitaan myös tienkäyttömaksusta vuosikokouksen päätösten mukaisesti. Edellisellä nelivuotiskaudella 5,2 kilometriä pitkän tien osakkailta kannettiin 3 000 euroa tiemaksuja ja tienkäyttömaksujen arvo oli 3 200 euroa. Hoidotulot olivat 294 euroa kilometriltä vuodessa. Tie pidettiin hyvässä kunnossa.

Männikkösuontie on hakenut rakennuslautakunnalta vuonna 2008 osoitemerkintöjä tielle, jolloin se olisi päässyt kunnan tieavustusten pii-

Männikkösuontie merkitty nuolilla. Kartassa käytetty MM karttapaikan aineistoa 8/2018.

riin ja tällöin tiellä olisi pitänyt sallia julkista liikennettä eikä tietä olisi voinut sulkea puomilla. Rakennuslautakunta totesi yksimielisessä päätöksessään tien palvelevan vain kyseisen alueen maanomistajia. Tiellä ei ole sellaisia kiinteistöjä, joiden takia tielle olisi annettava virallinen osoitemerkintä. Tien olemassaolo esimerkiksi metsäpalon tai muun vastaavan onnettomuuden suhteen on hyvä asia, mutta ei velvoita antamaan tielle virallista osoitemerkintää.

Näinkin asian voi ajatella ja eletään sen mukaan. Metsäkeskuksen rakentama ja insinööritoimituksella perustettu 5,2 kilometriä pitkä Männikkösuontie näkyy navigaattoreissa nimettömänä tienä. Paikallisten on tämä hyvä tietää, sillä esimerkiksi ampumaradan osoite on Museotielle. Onnettomuuden tai tulipalon sattuessa paikanmäärittäminen on an-

tava Museotielle tai Manstuolintielle olevaan toiseen Männikkösuontien alkupisteeseen. Esimerkiksi Museotielle, parisataa metriä Niittynotkosta pitäjänrajalle päin, Manstuolintielle mäkivieruun Mäkelän tilan vajan nurkalle tai Kolhon mutkaan toiseen Männikkösuontien liittymään. Tämän takia haimme osoitemerkintöjä, kun aluekin on useita satoja hehtaareita. Edes teiden alkupisteille ei annettu osoitteita.

Rakennuslautakunnan päätökseen pitää olla tyytyväinen, koska tänä vuonna täsmennettiin tieavustusten myöntamisperusteita ja Männikkösuontie ei enää olisi avustusten saajien joukossa. Rahasta, maksimivaroista ja maksajan löytymisestä tässä vain on kyse.

*Tuomo Peltola
Männikkösuontien puheenjohtaja*

TAPAHTUMAKALENTERI SYKSY 2018

Maanantai

- Kirjastoauto, pariton viikko:
Klo 8.30 – 10.35, Klamilan koulu,
Klo 10.35-10.55, Mäntyrinne
Klo 11.00-11.20, Klamilan baari
Klo 11.50-12.10, Pyötsärentien risteys
- Klo 14.30-17.00 Kudonta, Klamilan pienteollisuustalo
- Klo 18.00 Liikkakerho n. 4-7 v., Klamilan koulu

Tiistai

- Klo 10.00-12.00 Seniorit surffaa, Kylätupa Ronkuli
- Klo 12.00-13.00 Tuolijumppa, Mäntyrinne, kerho-huone
- Klo 17.00-20.00 Avantouinti, Huurteiset, Klamilan kalasatama (alkaen 2.10.2018)
- Klo 18.30-20.00 Naisten kuntojumppa, Klamilan koulu

Keskiviikko

- Klo 17.00-18.30 4H monitoimikerho, Nuorten talo

Torstai

- Klo 10.00-11.00, joka toinen vko, Vetreät, aikuisten kuntoryhmä, Toivola Mäntlahti
- Klo 17.45-19.15 Fitjooga ja venyttely, Klamilan koulu

Perjantai

- Klo 17.00-20.00 Avantouinti, Huurteiset, Klamilan kalasatama

Posti Green

KLAMILAN KIRKOSSA

MESSUT

Sunnuntaina
23.9. klo 10

Klamilan Kirkon Tuki ry kiittää kaikkia kesän avoimien ovien aikana kirkkoon tutustuneita, basaarissa ja kahviossa vierailleita ja siten toimintaamme tukeneita!

Pirjo Järvenkylä

KYLÄTUPA RONKULI SIIRRYMME TALVIAIKAAN

Avoinna ti-pe 10-17

KYMENLAAKSON MAAKUNTAKAAVA 2040 !

Kymenlaakson maakuntakaava 2040 valmistelut on aloitettu ja luonnos on yleisön julkisesti nähtävillä 27.8.-7.10.2018.

Kaava on kokonaismaakuntakaava, joka tulee valmistukseen kumoamaan kaikki kaava-alueen aiempien maakuntakaavojen kaavamerkinnot ja niihin liittyvät suunnittelumääräykset.

Uutena merkintänä kaavassa on mm. Enkkelinpohjan merkitseminen EP -alueeksi eli puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevaksi varuskunta-alueeksi, jonne yleisön pääsy on rajoitettu. Alue on kartassa nimetty Montlahden puolustusvoimien alueeksi.

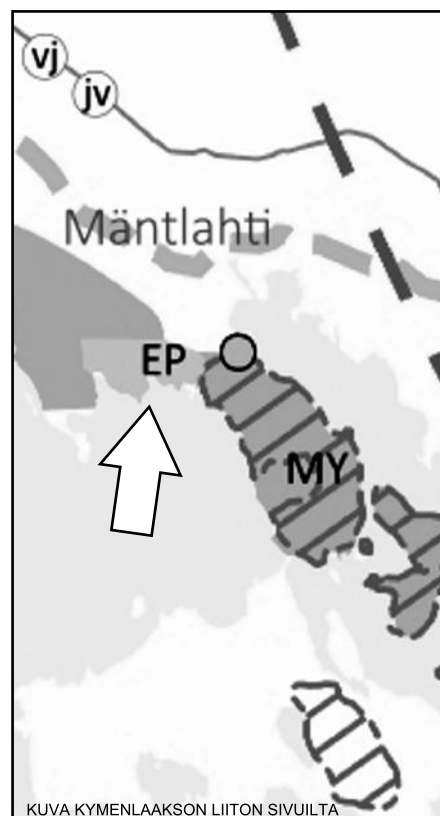
Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 luonnos on nähtävillä 27.8.-7.10.2018 Kymenlaakson Liiton toimistossa ja Kymenlaakson kaupun-

kien ja kuntien virastoissa sekä Kymenlaakson Liiton kotisivuilla <http://www.kymenlaakso.fi/maakuntakaava/maakuntakaava2040/osallistu-mkk2040/luonnoksen-nahtavillaoloaineisto>

Kansalaisilla on oikeus esittää kirjallisia lausuntoja ja mielipiteitä maakuntakaavan 2040 luonnoksesta ja valmisteluaineistosta nähtävilläolokautena. Kirjalliset mielipiteet tulee jättää 7.10.2018 mennessä joko sähköpostilla osoitteeseen virasto@kymenlaakso.fi tai osoitteeseen Kymenlaakson Liitto, Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 Kotka.

Maakuntakaavaluonnosta esiteltiin yleisötilaisuudessa 5.9.2018 klo 17:00-18:30 Hamina Pääkirjastossa ja seuraava esittely on 12.9.2018 klo 17:00-18:30 Virolahden kunnankirjastossa.

Mervi Hyppänen

KUVA KYMENLAAKSON LIITON SIVUILTA